

Sztárfilmek
Amerikában

1992.
VIII. évf. 2. (55.) szám
Ára: 65 Ft

video

magazin

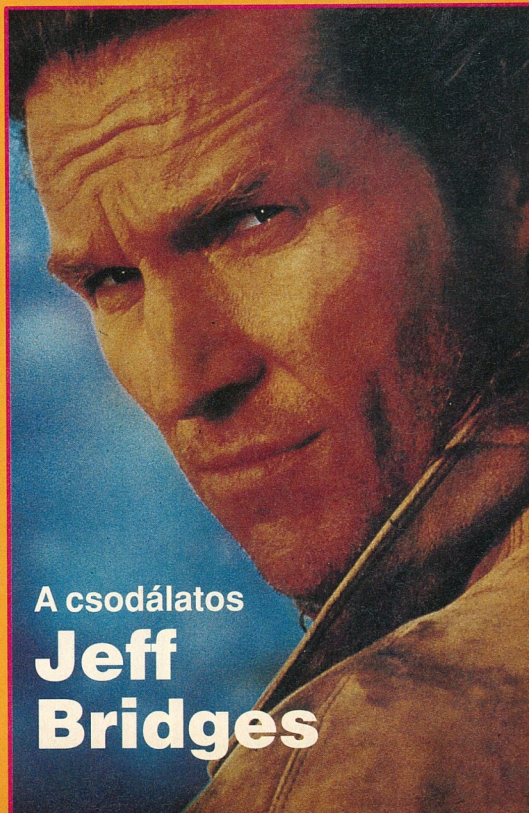
Kombi
tv-videó lejátszót
nyerhet az
INTERVIDEO
játékán

TESZT: PANASONIC KAMKORDEREK

A szerelemre éhes
asszony

SUSAN SARANDON

A csodálatos

**Jeff
Bridges**

ÉZ A TÉL FORRÓ LESZ, DE CSAK A TV ELŐTT

Vége az unalmas téli estéknek. Itt a HBO, Amerika legnagyobb kábelmozi hálózata, a világ legforróbb filmjeivel. Négy videokazetta kölcsönzési díjáért, egy hónapon át minden este 3-3 szinkronizált vagy feliratos filmet élvezhet otthon a karosszékében. Kémek, Mint Mi, A Nílus Gyöngye, M*A*S*H, Szörnyecské, Kobra, Superman II, Golfőrület, Menekülő, Kockázatos Üzlet... és még sok-sok film. Legyen bár hóvihár, izgalmas esték várnak Önre és egész családjára a tévé előtt. Hívja helyi kirendeltségünket, vagy keressen fel bennünket személyesen, még mielőtt odakint havazni kezd.

HBO
MOZI A TÉVÉBEN

Kedves Olvasó!

Izgalmas összeállítás, érdemes figyelmesen átböngészni az elmúlt év legtöbb bevételt hozó amerikai filmjeinek listáját. Már csak azért is, mert legtöbbjükét a magyar mozik vagy már játszották, vagy hamarosan játszani fogják, egy részük pedig idővel idehaza videó is megjelenik. S hogy e számunk középpontjában a mozi, a mozi és a videó kapcsolata áll, annak egyik oka, hogy ismét hangot adjunk véleményünknek: a videó nem ellensége a mozinak, a kettő kiválóan kiegészíti egymást, sőt a ma már 30 ezer hazai előfizetővel büszkélkedhető HBO tv-mozicsatorna is szervesen illeszkedik e sorba. S a (film)látottak is bizonyítják: a videó térhódítása nem hogy elkedvetlenítette a film iparosait és művészeit, hanem nagyon is felbátorította. Biztos vagyok abban, ma a videó révén egy filmet többen látnak – még ha valamelyest csökkent is a nagyvilágban a mozilátogatók száma – mint korábban, amikor alig lehetett a filmszínházakba jegyet váltani.

Lapunkban számos olyan honi videóújdonsággal találkozhat, amely néhány hónapja mozisiker volt, s megismerkedhet közelebbi olyan filmszínalakkal is, akik Magyarországon a mozi és a videó révén a legutóbbi időszakban váltak népszerűvé.

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.
Telefon: 201-0166, Telex: 22-5138
Fax: 201-1925
Kiadja a

Pergamen Rt®

Felelős kiadó:

Belán Gábor vezérigazgató

Nyomdai előkészítés:

HEPTA Grafikai Stúdió

Műszaki vezető: Maros Pál

Nyomás: Révai Nyomda Kft.

Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a Kiadónál,

bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,

a Posta hírlapüzleteiben és

a Hírlapelőzetési és Lapellátási

Irodánál (HELIR) 1900 Budapest

XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy

postautalványon, valamint

átutalással a HELIR Postabank Rt.

219-98636, 021-02799 sz.

penzforgalmi jelzőszámra

HU ISSN 0237-5141

video

magazin

Terminator 2 ● Tűz, jég és dinamit ● Eszelős szivatás ● Moonwalker ● Ártatlanságra ítélve ● Tortúra ● Rendőrákadémia 6	4
És hamarosan a sötétség ● A halál nem felejt ● A félelem városa ● Vasangyalok 2	5
Utolsó játszma ● Az óriás polip ● Brutális cowboy ● Az elveszett világ harcosai	6
Menyasszony feketében ● Bangkok Hilton ● Nagypapa karácsonyra ● Harc az életért	7

Rendezte:
James Cameron 9

A szerelemre éhes asszony: Susan Sarandon	12
A trükk birodalma VII.: kompozíciós trükkök	15
Teszt: Panasonic és Sharp kamkorderek	18
Az Intervideo és a Video Magazin közös játéka	23

Woody és Mia II. 24

Szinkron születik	26
Videotékák kontra könyvtárak	28
1992: a jogszabályzatlanosság tükrében	29
Sikerlista	30
A csodálatos Bridges fiúk	32
Hírözön	38
Sztárfilmek Amerikában	40
Más ez a MOZI!	42

Power kapitány ● A testvéri bioszféra 45

Színészek színésze: Charlton Heston 46

TERMINATOR 2

AZ ÍTÉLET NAPJA SCHWARZENEGGER

(JUDGEMENT DAY)

színes, szinkronizált amerikai sci-fi akció

Rendezte: JAMES CAMERON

Szereplők: ARNOLD SCHWARZENEGGER, LINDA HAMILTON,
ROBERT PATRICK

Terminator (Schwarzenegger) a mindenre képes emberszabású gyilkológép visszatért! A harc a jövőért kezdetét veszi. Minden idők leglátványosabb akciófilmje csak az amerikai mozikban több mint 200 millió dollár bevételt hozott.

ESZELŐS SZIVATÁ_S

(NOTHING BUT TROUBLE)

színes, szinkronizált amerikai vígjáték

Rendezte: DAN AYKROYD

Szereplők: CHEVY CHASE, DEMI MOORE,
JOHN CANDY, DAN AYKROYD

Négy világsztár egy eszelős vígjátékban. A szivatás garántálva. Az utóbbi évek egyik legjobb vígjátéka frenetikus muzsikere után most videón „szedi áldozatait”.

ÁRTATLANSÁGRA Í T É L V E

(PRESUMED INNOCENT)

színes, szinkronizált amerikai pszicho-krimi

Rendezte: ALAN J. PAKULA

Szereplők: HARRISON FORD, BRIAN DENNEHY, RAUL JULIA

Kegyetlen szexuális gyilkosság - az elsőszámú gyanúsított a Törvényt képviseli. Harrison Ford, mint államügyész a bizonyítékok csapdájában. Vajon gyilkos vagy ártatlan?

MOONWALKER

színes, feliratos amerikai zenés film

Rendezte: JERRY KRAMER és COLIN CHILVERS

Szereplők: MICHAEL JACKSON, JOE PESCI

Készülj fel! Nem akármilyen kalandban lesz részed!

Michael Jackson szuperfilmje már egy következő dimenzióba repít - soha nem látott audiovizuális trükkökkel és szédítő zenével.

**VIDEO PREMIER
FEBRUÁR 13.**

TŰZ, JÉG & DINAMIT

(FIRE, ICE & DYNAMITE)

színes, szinkronizált német akciófilm

Rendezte: WILLY BOGNER

Szereplők: ROGER MOORE, SHARI BELAFONTE

A főjdi 135 millió és máris indulhat a szuperlatívuszok esztelen küzdelme a MEGATHON. A verseny résztvevői igazi megszállott figurák,

akik mindent egy lapra tesznek fel...

TORTÚRA

(MISERY)

színes, szinkronizált amerikai pszicho-horror

Rendezte: ROB REINER

Szereplők: JAMES CAAN, KATHY BATES

Paul Sheldon egész életében regényeket írt. Legnagyobb rajongója házában azonban élete válik valóságos rémregénnyé. Stephen King világhírű könyve most filmen!

RENDŐR/AKADÉMIA 6

AZ OSTROMLOTT VÁROS

(POLICE ACADEMY 6)

színes, szinkronizált amerikai vígjáték

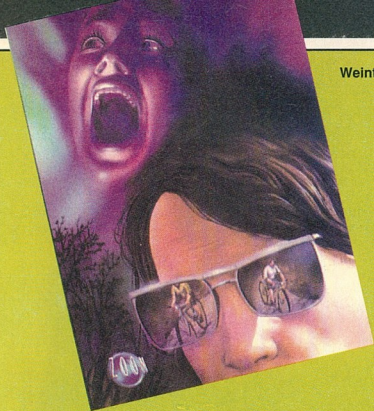
Rendezte: PETER BONERZ

Szereplők: BÜBBA SMITH, MICHAEL WINSLOW,
KENNETH MARS

Ennyi hülye rendőrt egyrakás!

Most azonban csak ők segíthetnek mielőtt a város teljesen alámerül a bűn posványában. Az őrtület tetőfokára hág...

Weintraub

És hamarosan a sötétség... (And Soon the Darkness)

Két angol lány kerékpártúrára indul a napsütötte Dél-Franciaországban. Kellemesen induló útjuk azonban hamarosan liédernyomássá válik. Egy semmisségen összekapnak és külön folytatják útjukat. Aztán amikor egyikük elkezdi keresni társát, titokzatos események középpontjába kerül. A másik lány nyomtalanul eltűnt, őt pedig egy titokzatos férfi követi. Hiába tesz bejelentést a rendőrsőrn. Magánnyomozása szörnyű eredményre vezet...

Színes, szinkronizált angol thriller
Főszereplők: Pamela Franklin, Michelle Dotrice, Sandor Eles
Rendezte: Robert Fuest
90 perc

Zoom

A félelem városa (Fear City)

Manhattan alvilága végtelenül erőszakos és visszatartó. Egy bár táncosait kegyetlenül lemészárolják. A Times Square különös világában egy zsaru a gyilkos nyomába ered...

Színes, szinkronizált amerikai bűnügyi film
Főszereplők: Tom Berenger, Melanie Griffith, Billy dee Williams, Jack Scakie
Rendezte: Abel Ferrara
100 perc

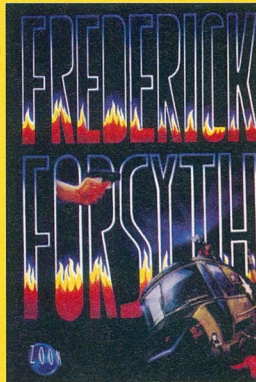
Weintraub

A halál nem felejt

(Death Has a Bad Reputation)

Franciaország kiutasít néhány szovjet diplomatát, ezért a szovjet titkosszolgálat felbérel egy nemzetközi híró terroristát, hogy bosszút álljon. A Brit Titkosszolgálat ügynöke Mac Ready (Alan Howard) beépített emberéről megtudja, hogy a hírhedt Carlos (Tony Lo Bianco) sorozatos bombamerénylekre készül Franciaországban. Mac Ready fia, Nick és barátja is súlyosan megsérül, egy robbanáskor. Az ügynöknek így személyes oka is van rá, hogy Carlost elfogja. És megindul a hajszá...

Színes, szinkronizált angol bűnügyi film
Főszereplők: Tony Lo Bianco, Pamela Villorresi, Guy Scantlebury
Rendezte: Lawrence Gordon Clark
94 perc

Beta Film

Vasangyalok 2.

(Iron Angels 2.)

Washington nyomására a D.E.A. (a Kábítószerellenes Csoport) fegyveres támadást intéz az „Arany Háromszög” Thaiföld herointermelő mákföldjei ellen. Akciójukkal sikerül csapat mérni a kábítószer-szindikátus thai, hongkongi és japán uraira. A szindikátus azonban egy könyörtelen nő irányításával éled újjá. Az alvilág új „királynője” emberrablások sorával jelzi, hogy célját bármi áron is, de eléri. A tehetetlenné vált rendőrség felveszi a kapcsolatot a Vasangyalokkal, akik a legmodernebb fegyverek, a számítertechnika és a tagok között található csinos lányok vonzerejének segítségével felveszik a harcot a szindikátus ellen. És tovább folyik a harc a Távol-Keleten...

Színes, szinkronizált amerikai-hongkongi akciófilm
Főszereplők: Mona Lee, Alex Fong, Elaine Lui, Nathan Chan
Rendezte: Teresa Chan

Atlas

A kazetták kölcsönzőknek és viszonteladóknak megvásárolhatók: Zoom Kft.: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 28/a. T.: 115-9411

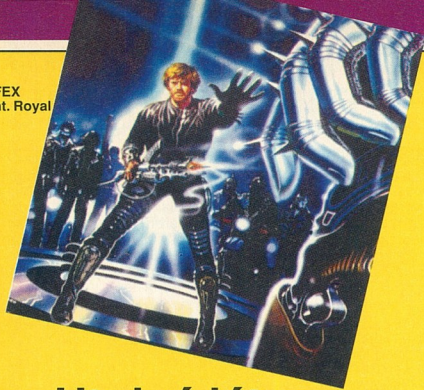
Videó Nívó: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10.
A Zoom márkaboltjai: Budapest XIII., Pannónia u. 25.; XI., Fadrusz u. 14. Nyitva tartás: 0-24-ig!

video

5

IFEX
Int. Royal

Utolsó játszma

(Endgame)

Ötven évvel a harmadik világháború nukleáris pusztítása után New York egyike a kevés túlélő városnak. Egy diktatórikus központi kormány irányításával élnek, teljes elszigeteltségben. A népesség erőszakra való igényét a kormány egy élő tv-show megszervezésével igyekszik kielégíteni, amelynek címe: „Utolsó játszma”, és a régi idők gladiátorviadalaihoz hasonlít. SHANNON egyike az ilyen viadalkok győzteseinek, de egy alkalommal mégis lilithnek, egy telepátikus mutáns lányának kell őt megmentenie. Viszonytársa a lány mekkoráig őt és egy csoportnyi más mutánst vezessen ki a városból, hogy találkozhassanak egy Európából érkező repülőgéppel. A rendőrség parancsot kap, hogy állítsa meg a kivonulást...

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Joe Spencer, Moira Chen, Jill Elliot
Rendezte: Steven Benson, 95 perc

Brutális cowboy

(The Beast)

Johnny és társai meg akarják szerezni a földtulajdonos Power pénzt, ezért megröböljék kirabolni. Bár az idős embert megölik, a rablási kísérlet mégsem jár sikerrel, mert a vagyonát a bankban helyezte el és unokahúgára, Nancyre hagyta. A soron következő áldozat tehát Nancy, akinek a meggyilkolásával hozzá is jutnak az örökséghez, ám az akció mégsem szerencsés, mert a banda tagjai egymás ellen fordulnak, s kegyetlen harcba kezdenek...

Színes, szinkronizált amerikai western
Főszereplők: Klaus Kinsky, Steven Tedd
Rendezte: Mario Cosa, 95 perc

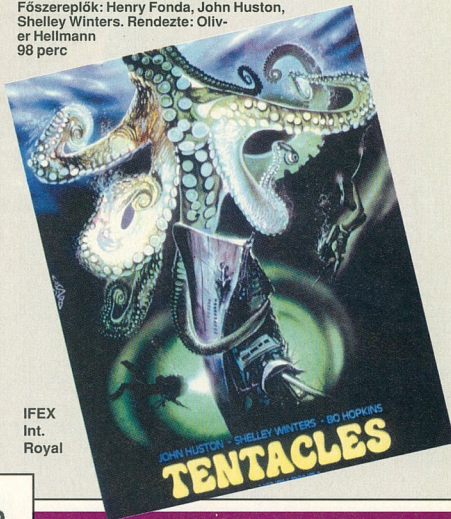
IFEX Int. Royal

Az óriás polip

(Tentacles)

Csónakok és emberek tűnnek el rejtélyes és megmagyarázhatatlan módon a tengerben, de néhányuk borzalmasan megcsónkított testét sikerül megtalálni és ezen a szálon elindulhat a nyomozás. A bekécs kaliforniai üdülőhelyen kezd eluralkodni a félelem...

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
Főszereplők: Henry Fonda, John Huston, Shelley Winters. Rendezte: Oliver Hellmann
98 perc

IFEX
Int. Royal

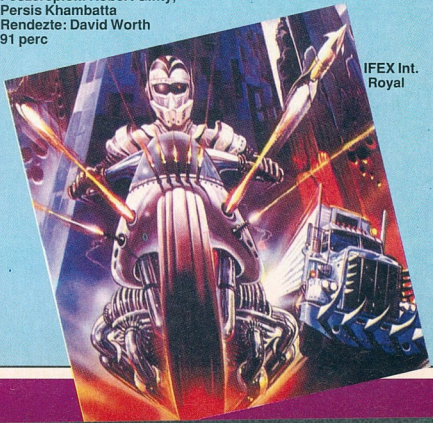
Az elveszett világ harcosai

(Warrior of the Lost World)

Egy másik időben egy távoli Földön...

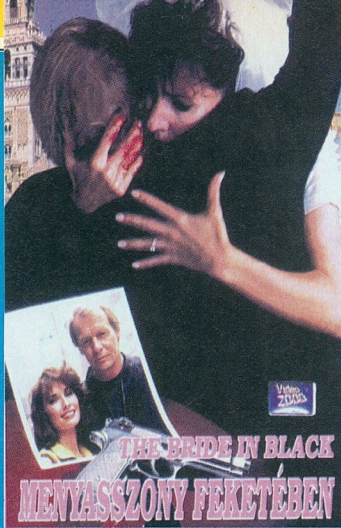
Többnemzedéknyi idővel a nukleáris háborúk után egy sötét és elnyomó zsarnokságot valósít meg a gonosz kényúr, Prossor, akit az Omega csapatok támogatnak. Minden kívülállót el akarnak pusztítani, aki szembeszállna hatalmukkal, de van valaki, akivel nem bődölgölnek: egy rettenthetetlen férfinak, aki szuperzónikus motorján ülve minden üldözőt leráz, minden akadályon áttör, és akit nem rémísz el a deformált mutánsok barlangján történő áthaladás sem...

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi
Főszereplők: Robert Ginty, Persis Khambatta
Rendezte: David Worth
91 perc

IFEX Int. Royal

New World

Egy váratlan kaland Rose független és elvált asszony és Owen, a tehetséges művész között házasságra vezet. Rose keveset tud Owenről. Az esküvő napján a templomban egy lövés megöli férjét, Rose egyedül marad. A fiatal özvegy megpróbálja kideríteni, kik voltak a gyilkosok, s közben rájön: férje kettős életét élt...

Szines, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Susan Lucci, Reginald Veljohnson
Rendezte: James Goldstone

Nagypapa karácsonyra

(Home for Christmas)

Elmer, az öreg koldus rádiót akar klopni egy autóból. A tulajdonos tettenéri és a rendőrséget akarja hívtatni, ám kislánya és kislánya kérésére eláll szándékától. Megállapodnak abban, hogy Elmer ottmarad és dolgozik az okozott kárért. A kislány és a kisfiú nagyon megszeretik az öreg koldust, és nagypapjukként bánnak vele. Elmer véletlenül meglátja volt szerelmének képét és rájön, hogy saját fiának a házában dolgozik, akit még sohasem látott. Titkával visszamegy a koldusok utcájába. Létezik-e olyan csoda, mely összehozza a családot karácsonyra?

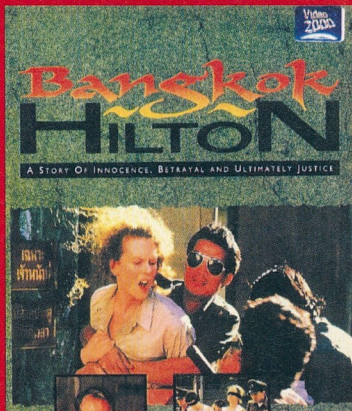
Szines, szinkronizált amerikai film, 1990
Főszereplő: Mickey Rooney
Rendezte: Peter McCubbin

New World

A Video 2000 címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.
Tel.: 251-1093

Felkavaro történet három részben

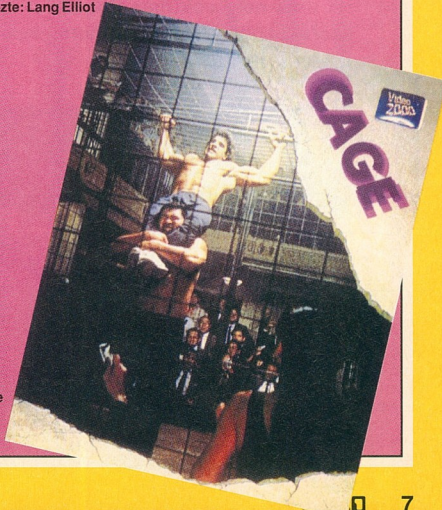
Kate húsz éves, amikor elindul apja keresésére, akit nagyszülei üldöztek el anyja mellől az ő születése előtt. Bangkoki útja azonban tragikus fordulatot vesz: indulásakor megismerkedik egy férfival, aki titokban felhasználja, hogy kábítószert csempesszen. Kate-et a bangkoki reptéren elkapják és a fehérek börtöncellájába, a "Bangkok-Hiltonba" zárják...

Szines, szinkronizált ausztrál filmsorozat, 1990
Főszereplők: Denholm Elliot, Nicole Kidman, Hugo Weaving
Rendezte: Ken Cameron

Harc az életért

Billy megmenti Scott életét Vietnamban. Ekkor megsebesül, és szellemileg gyerek lesz. A két barát elválaszthatatlan. Billyt egy halálos küzdelemre akarják felhasználni gatlástalan emberek a kínai negyedben Los Angelesben, ahol egy zárt kalitkában kell küzdenie. A mérkőzés csak akkor fejeződik be, ha az egyik ellenfél meghal. Mikor Scott megtudja, hogy mit tettek Billyvel, siet megmenteni őt. Vajon időben odaér-e?

Szines, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Lou Ferrigno, Reb Brown
Rendezte: Lang Elliot

Image

EXXELL®

Európa után Magyarországon is

EXXELL®

Kiváló minőségű EXXELL EHQ
videókazetták különféle hosszúságban

EXXELL®

Másolók, filmsokszorosítók figyelmébe:
Az EXXELL videókazettát kiváló mechanikai tulajdonsága
és a betöltött szalag profi minősége alkalmassá teszi
filmsokszorosítók magas szintű igényeinek kielégítésére.

További információkkal állunk rendelkezésükre!

Címünk: EXXELL Video-Audio Rt.

7633 Pécs, Pellérdi út 55.

Telefon: 72/11-390, Telefax: 72/15-574

Speciálisan kialakított
márkaszervizeinkben

JVC, Siemens, Goldstar, Samsung, Fisher

és még sok más típusú
szórakoztató elektronikai termékek
javítását vállaljuk

Hangátalakítás, áthangolás
a legkorszerűbb technológiával

Bp. VII., Király u. 19.
tel.: 1225-252
Bp. VII., Király u. 87.
tel.: 1425-747

ELSZÖV
ELEKTROMOS SZÖVETKEZET
Budapest

Bp. X., Pongrác u. 9.
tel.: 1575-634
Bp. VII., Klauzál u. 13.
tel.: 1222-043

Rendezte:

JAMES CAMERON

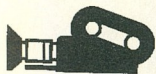
Cameron Kapukasingben (Ontario, Kanada) született, de családjával még gyermekkorában Niagara Fallsba költözött. A család később Kaliforniába, Brea-be települt át. Ott idővel beiratkozott a helyi főiskolára, ahol fizikát tanult. Idő előtt otthagyta az iskolát, hogy teherautósofőrként dolgozzon, és a filmkészítés iránti érdeklődésének éljen. Hogy első rövidfilmjét megcsinálhassa, magának kellett hozzá a pénzt megszereznie: filmjének rendezője, operatőre, vágója volt, és a makettek is ő építette.

E rövidfilmben tett erőfeszítései segítették őt abban, hogy biztos pozíciót szerezzen Roger Corman mellett a New World Picturesnél. Amíg ott dolgozott, hatalmas gyakorlati tapasztalatokra tett szert, elsősorban mint a speciális effektusok szakembere, majd mint művészeti vezető és produkciótervező.

Azon túl, hogy nemcsak rendezi, hanem forgatókönyvét is megírja filmjeinek, Cameron kitűnő rajzoló és tervező is.

Gale Ann Hurd producerrel közösen készítik filmjeiket a Terminator óta, és a sikerszéria a mai napig töreltenül folytatódik.

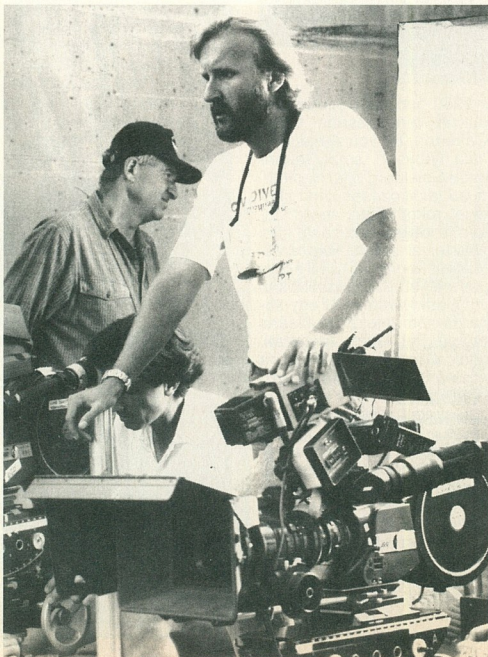
De haladjunk kronológiai sorrendben.

A *Terminator* alighanem megelőzte korát. E film témáját tekintve napjainkban sokkal aktuálisabbnak tűnik, mint elkészültekor, 1984-ben. A nukleáris katasztrófa víziója akkor még inkább a fantasztikum világába tartozott. A Terminatorban pedig a tét nem ki-

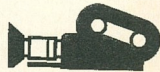
Minden a Terminátorral kezdődött!

Pedig Cameron már előtte is készített egy filmet 1981-ben: ez volt a Piranha II, ám ez még visszhangtalan maradt. A Terminator azonban 1984-ben elementáris erővel robbant be a nemzetközi filmvilágba. Már ekkor látszott, hogy Cameron a sci-fi műfajának specialistája, sőt megújítója lesz.

sebb, mint az emberiség elpusztítása vagy továbbélése. A jövőből küldenek vissza 1984-be egy robotot – akit Arnold Schwarzenegger személyesít meg háborzongatóan – azért, hogy elpusztítsón egy megszületendő gyermeket. Szintén a jövőből érkezik vissza egy Kyle nevű férfi – őt Michael Biehn alakítja –, akitnek az a feladata, hogy a megsemmisítésre beprogramozott robotot ámkofutásában megakadályozza, és egyben megvédje a nő életét, aki világra hozza gyermekét. Megkezdődik közöttük a gyilkos hajszja. Cameron felvonultatja filmjében az akkori filmtechnika csúcspontját jelentő számos speciális effektust, különösen a robot megformálásában remekelnek a trükkszakemberek.

A rendkívül kemény akciófilm sikere nem is marad el. Cameronra egy csapásra felfigyel szakma és közönség egyaránt. Aki már a második filmjével ekkora sikert könyvelhet el, nyilván biztató jövő elé néz. Cameron igyekszik is megfelelni a felfokozott elvárásoknak és következő filmjével megint nagy dobásra készül.

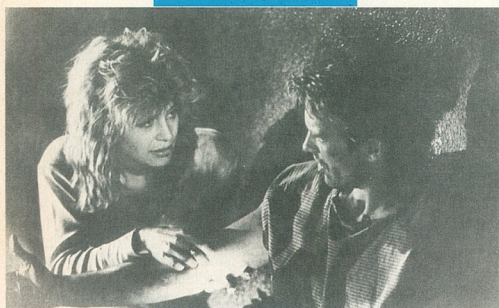

Amikor Ridley Scott: *Nyolcadik utas: a halál* (Alien) című filmje új elementáris sikert ért el, nem volt kétséges, el fog készülni a film folytatása. Cameron megint jól érzett rá a lehetőségére és ő rendezte meg 1986-ban *A bolygó neve: Halál* (Aliens) című filmet, amely nem pusztán folytatása az előző filmnek, hanem önálló alko-

A halálosztó

tásként is megállja a helyét. A filmet összesen hét Oscar díjra jelölték és végül két Oscart nyert el. A főszerepben, akár csak az első filmben, Sigourney Weavert láthatjuk, és fontos szerepet alakít a Terminátorból megismert Michael Biehn is. Itt már nemcsak egy, hanem több szörnyrel kell megvívniuk a hősöknek és Cameron filmje még több horrorisztikus elemben bővelkedik, mint Ridley Scott *Alienje*. A produkció több mint 180 millió dollár bevételt hozott világszerte, így a Cameron és Gale Anne Hurd páros számára megeremtetta a pénzügyi fedezetet további merész elképzeléseik megvalósítása számára. Szükségük is volt a pénzre, mert egyre költségeesebb produkciók létrehozásában gondolkodtak.

1989-ben újabb szuperprodukciónak rendezésébe fogott Cameron. Ez volt *A mélység titka* (Abys), amely leginkább Spielberg: *Harmadik típusú találkozások* című filmjével rokonítható, mivel ebben is idegen civilizáció földi követeivel sikerül kapcsolatot létesíteni, de ezúttal a tenger mélyén. A lélegzetelállító víz alatti felvételeket egy soha be nem fejezett nukleáris erőmű területén forgatták, ahol sikerült átalakítani a nukleáris reaktor szabályozó tartályát úgy, hogy az alkalmassá vált a víz alatti filmezésre.

A történet szerint egy amerikai atom-tengeraltatójáró balesetet szenved, és a közelben tartózkodó, víz alatti fűrészfűzésre dolgozó búvárokat kéri fel a mentésre. A búvárok a víz alatt különös, megmagyarázhatatlan fényjelenségeket észlelnek. Kiderül, hogy a tenger mélyén

földön kívüli értelmes civilizáció küldöttéi rejtőznek, akik nem ellenséges szándékkal tartózkodnak itt. A speciális effektusok tervezői ismét remekelnek, különösen az idegen lények megformálásában. Az áttetsző testű, medúzaszerű fénylények éteri lebegése a vízben valóban különleges látványosságot jelent. A siker ismét nem marad el, de Cameron ekkor már legújabb, minden eddigi filmjét túlszárnyaló vállalkozáson munkálkodik.

A Terminator, szédületes sikere okán, szinte kiált a folytatás után, és ez arra predesztin-

James Cameron filmjei:

- 1981 Piranha II.
- 1984 Terminátor (ZOOM)
- 1986 A bolygó neve: halál (Aliens) csak moziban bemutatott
- 1989 A mélység titka (Abys) csak moziban bemutatott
- 1991 Terminátor 2. (Intercom)

A bolygó neve: halál

ni: ez a produkció is nagy siker lett.

Cameron a filmkészítéssel szinte minden területéhez ért, már csaknem filmpolihisztorrá képezte magát. Ezért tudja minden rendezését technikailag is oly tökéletesen kidolgozni. Egyébként is a „high tech” megszállottja: nem véletlen, hogy minden eddigi alkotásának műfaja sci-fi, s hogy kedvenc műfajának termékeit a legmodernebb eszközök felhasználásával készíti. Munkássága egy kicsit már a jövő filmkészítőjét idézi, akinek rendelkezésére állnak a legrafináltabb technikai

csodák – és ő, mint egy bűvész, varázsolja elénk a vizuális effektusok egész arzenálját. Tudja, hogy a néző szeret borzongani a moziban, ezért is alkalmazza oly előszeretettel a félelemkeltés ravasz trükkjeit. A hatás pedig minden alkalommal elementáris. Azzal is tisztában van, hogy még több pénzt csak sok pénz befektetésével lehet keresni, így mindig szuperköltséges produkciónkat forgat. A bevételük pedig eddig öt igazolták.

Nyilvánvaló, Cameron példáját Hollywoodban sokan megpróbálják követni, a sikerhez azonban nem elegendő csupán a sok pénz: különleges tehetségre is szükség van, s úgy tűnik, Cameron ennek sincs híján.

Hóhási Tamás

A mélység titka

nálja az alkotókat, hogy elkészítsék a Terminator 2-t, amelynek a forgatókönyvét Cameron írta. De hogy lehet felülmúlni az első rész parádés látványeffektusait? Ez volt a nagy kérdés. Nos, lehetett, mégpedig úgy, hogy elkészült a filmtörténet eddigi legköltségesebb monstre produkciója. Szinte hihetetlenül hangzik, pedig igaz: a Terminator 2. elkészítése 100 millió dollárt emésztett fel.

E filmben felhasználták a ma csúcstechnológiáját, számítertechnikáját. A történetben is van egy furcsa logikai csavar, ugyanis a Schwarzenegger által megformált robot itt negatív figurából pozitív hősé változik, és ezáltal ő védelmezi anyja és fia életét a gyilkos robottal szemben. Az ölére beprogramozott robotot szinte lehetetlennek látszik legyőzni, mert olyan amorf anyagból épül fel a teste, hogy bármilyen alakot képes átvenni és felöltöni, így

a feltartóztatására tett minden próbálkozás eredménytelen marad. Végül persze sikerül megmenteni az emberiséget a végső pusztulástól. Schwarzenegger azt nyilatkozta a film forgatásakor, hogy Cameronnal szinte már egymás gondolatait is kitalálják, és ez nagyban megkönnyíti számukra a munkát.

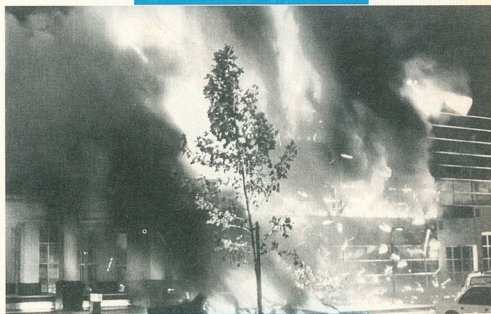
Mindenesetre soha ilyen népszerű nem volt még Arnold Schwarzenegger, mint tavaly, a film bemutatása után. Cameron számára pedig alighanem pályája csúcspontját jelenti a Terminator 2. Ez a film tavaly minden bevételi rekordot megdöntött és 1991 legsikeresebb produkciója lett. A Cameron és Gale Anne Hurd páros ma már a Lucas-Spielberg duó sikereit ostromolja. James Cameron nemrég producerként is bemutatkozott, méghozzá felesége, Kathrin Bigelow: Holt-pont című filmjében. Talán nem is kell külön megemlíte-

Cameron a Terminator 2-ről:

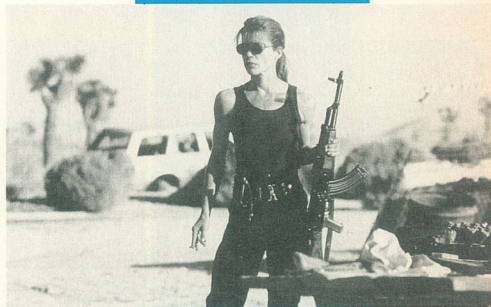
„A Terminator 2-t mindenképpen én akartam rendezni, nehogy a koncepció rossz irányba terelődjön. Tudtam, hogy a folytatásnak valamikor el kell készülnie, mert a nézők várják azt. Érzékeltem, hogy a Terminator mennyire befészkelte magát az emberek tudatába. Schwarzenegger is állandóan arra ösztönzött, hogy el kell készíteni a folytatást.

Schwarzenegger Cameronról:

„Egy Cameron-film összetéveszthetetlen, mert minden a legaprólékosabban ki van dolgozva benne. A színészeknél maximális odaadást követel, de ő maga is odafigyel a legkisebb részletre, és önmagával szemben is maximalista. A szereplők és a stáb számára a forgatás többszövege egyszerű munkakapcsolatnál. Büszke és boldog vagyok, hogy részt vehettem a Terminator 2. létrehozásában.”

Terminator 2.

Szerkesztett videófelvételkészítő és videótéka kezelő 200 óras középtéko szaktanfolyam indul SZOLNOKON.

Jelentkezési határidő: 1992. február 26.

Érdeklődni, jelentkezni lehet: TISZA MOZI KFT.

5000 Szolnok, Koltói u. 4.

Telefon: (56)44-910

Filmekes, Videósok Figyelme!

A Tisza Mozi Kft. kétféle létszámú jelentkezés esetén az alábbi képzési formákat indítja:

- Videófelvétel-készítő és videótéka-kezelő középtéko szaktanfolyam
- Összevetel moziüzemvezető-gépsős képzés
- Kereskedelmi mozihálózat üzemeltető, videótéka vezető és kezelő – középtéko szaktanfolyam
- Filmtörténeti szabadegyetem (vetítéssel egybekötött előadások).

Jelentkezési határidő: 1992. február 25.

Érdeklődni, jelentkezni lehet: TISZA MOZI KFT.

5000 Szolnok, Koltói u. 4.

A szerelemre éhes

asszony

„Susan
kesztyűt dob
az idős
színésznőknek
– nőies
és kemény”

Kevin Costner

Susan Sarandon

1970-ben debütált, alig öt nappal azután, hogy New Yorkba érkezett. Valójában a férjét, Chris Sarandont kísérte el egy meghallgatásra, de az ügynök tetszését megnyerte a barnásszőke, magas, csinos, jó alakú lány. Különösen, amikor egy próbaszöveget a kezébe nyomva, a felolvasáskor sem vallott szégyent. Még azon a héten leszerződtek a Joe című film nő főszerepére. Újoncként azután meglehetősen furcsa dolgokat művelt: átírta a szerepét és saját maga tervezte meg a make-upját és frizuráját. A film ennek ellenére – vagy éppen ezért! – fantasztikus sikert aratott, ám a szakma érthetően nem fogadta kítőró lelkesedéssel a renitens kezdőt. Kezdeti sikerei ellenére Susan nem is tudott feljutni a csúcsra.

Csak öt évvel később figyeltek fel rá újra, miután a *Rocky Horror Picture Show*-ban eljátszotta Janet Weiss alakját. Az alacsony költségvetésű horror-musical fergetes sikert aratott, sőt kultikus mozivá vált. Rajongói hétről hétre visszatértek, sőt utánozták a színeket – köztük természetesen Susan – viselkedését, öltözködését, velük énekelték a dalokat. Susan Sarandon neve fogalommá, ő maga eleven mítosszá vált.

A „kisasszony” New Yorkban, Susan Tomalinként látta meg a napvilágot, 1946. október 4-én. A család kilenc gyermeke közül elsősorban jó tanulmányi eredményével tűnt ki. Egyetemi tanulmányait New Jerseyben kezdte, majd a washingtoni Katolikus Akadémia növendéke lett. A matematika és a filozófia mellett színháztudományt is tanult. A színház szeretete hozta őt össze Chris Sarandonnal, aki évfolyamtársaként sztárkarrierrel álmodott. 1967-ben házasságot kötött. Ezután következett az emlékezetes próbajáték, amely elindította Susant a színészi pályán. A *Joe* befejezését kö-

vetően a világhírű Eileen Ford ügynökség egyik jól fizetett modellje lett. Néhány tv-produkció következett, majd szerep szerep hátán különböző filmekben. Ebből az időszakából talán csak két film emelhető ki igazából, Billy Wilder remek újságírókomédiája, a *Szenzáció!* (1974), valamint A

nagy *Waldo Pepper*, amelyben Robert Redford oldalán egy légi-cirkusz hétköznapija röpitette a nézőket. Utána már a *Rocky Horror... jött*.

„Furcsa lesz, egy nap az unokáim láthatják majd a nagymamájukat alsószoknyában és melltartóban, amint épp elcsábit egy szörnyet – mondja ma Susan.

Susan sikerei csak táplálták a jóval sikertelenebb férj irigységét. Az eredmény válasza és egy súlyos idegösszeroppanás. („Úgy érzem, minden összedől. Meg kellett tanulnom, hogy a szerelem nem győz le mindent.”) A zúros idők, a magány és a biztonságér-

zet hiánya mind-mind szerepet játszott abban, hogy Susan nem tudta kihasználni a *Rocky Horror...* kínálta kiugrási lehetőséget, s elfogadott néhány megkérdőjelezhető filmszerepet. A magánéleti és szakmai kátyúból a Louis Malle rendezővel való találkozás zökkentette ki. Első közös filmjük, a *Pretty Baby* (1978) azonban leginkább az erkölcs-csöszök, egészen pontosan az *Erkölcsi kisebbség* (Moral Minority) nevű szervezet tagjai között kavart vihart, bár Susan alakítása – Brooke Shields anyját játszotta – nem keltett különösebb érdeklődést. „Ahogy emlékszem, csak ott ültem egy diványon, melynek a másik végén Brooke ült és a melleiről beszélt.”

Am ezek a csábos keblek már főszerepet kaptak a következő Malle-filmben, az *Atlantic Cityben* (1980): – Susan Burt Lancaster előtt masszírozta őket, az öreg sztár legnagyobb örömére. (A ma-

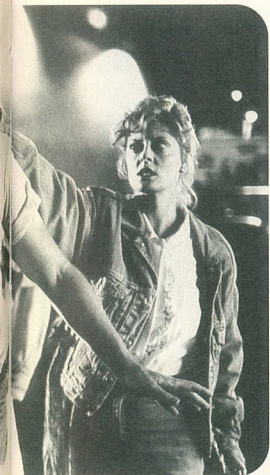
A gyönyör rabjai

munkájáról (Stephen Goldblatt keze van a dologban) híres, s persze a két gyönyörű színésznő, Susan Sarandon és Catherine Deneuve közös ágyjelenetéről. „Valójában ez volt az első szexjelenet, amiben szerepeltem” – ismeri el Sarandon. „Még sohasem érintettek meg ezelőtt a filmekben.”

A következő emlékezetes filmjére, *Az eastwicki boszorkányokra* (1987) azonban megint éveket kellett várni. Ekkor Cher és Michele Pfeiffer oldalán eljátszotta a démoni Gonosz (Jack Nicholson) praktikái ellen fellázadó három „grácia” egyikét. 40 fölött talán kis-

sé szokatlan ez a Susan által vállalt szerep – a behálózott, meghódított, szexuálisan túlhajtott asszony alakja. Am mindez semmi-ség volt a *Baseball-bikákban* (1988) kapott feladathoz képest, amikor is egy nimfómániás rajongó képében a Durhami Bikákat – a helyi csapatot – ingerli. A csapat intézményének számító Susan ágya mindig nyitva áll a legjobban ütő játékos előtt, de elég nagy ahhoz is, hogy még egy dobójátékos is elférjen benne. Kevin Costner – a dobó – így lelkendezett róla (a fáma nem mondja, hogy előtte vagy utána): „Ő lehetne nemzedé-

Thelma és Louis

Szorul a hurok

gánéletben a rendezőnek jutott ugyanez osztályrészesül, néhány évig együtt is éltek.) A alakításáért Susant Oscar-díjra is felterjesztették, a legjobb színésznő kategóriában. Az Akadémiai Díj végül nem jött össze, ám kárpótlásul még ugyanebben az esztendőben a *Playboy* magazin Sarandon keblét „a nyár leghíresebb melle” kiüntető címmel jutalmazta. Egy évre rá összejött az első kimonodott szexjelenet is, Tony Scott megdöbbentő víziójában, *Az éhség* (1982) című erotikus vámpírfilmjében. A mozi elsősorban a csodálatosan megtervezett és kivitelezett képi világáról, operatőri

ke Lauren Bacallja. Susan keztyűt dob az idős színésznőknek – nőies és kemény. Nem hiszem, hogy megfelelőképpen értékeltük őt”.

Tim Robbins (az ütőjátékos) viszont megfelelőképpen értékelte őt, így ő lett Sarandon második gyermekének, a kis Jack Henrynek apja. Az első, Eva, 1985-ben született, Franco Ammurri olasz rendezőtől és forgatókönyvírótól, akihez egyébként nem volt hajlandó feleségül menni.

A '80-as években tehát Sarandon pályafutása érdekes fordulatot vett, a karakterszínésznőből hovatovább szexsztár lett. A szerelemre éhes asszony mellett ifjabb kolléganői apácnak tűnnek – jegyezte meg némi éllel a Film Review kritikusa. Különösen igaz ez *A gyönyör rabjai* (1990) című filmjére, amelyben a James Spaderrel forgatott jelenetei forróbbak voltak, mint amelyek hollywoodi sztárok között megszokottak. Nora Baker (Susan) egy hamburgeres büfé felszolgálója, jó negyvenes, alkoholista, forróvérű. Volt egy sikertelen házassága és egy tinédzser fia, aki az alkohol és a kábítószer áldozata

lett. Nora azóta sem nyugodott meg, a vodkában és a countryzenében keresett menedéket. És ekkor megismerkedik az özevgyi sorsra jutott James Spaderrel (Max), aki megváltoztatja életét. Amy Rosenberg producer mondta: „Az egész úgy kezdődik, mint egy pusztán kémiai reakciókra, szexualitásra épülő kapcsolat. Nora a kezdeményező, gátlástalan, szabados teremtés, míg Max akkoriban még tele volt gátlá-

sokkal. Max már elfelejtette, mi az a szenvedély, de Nora fellobbajtja benne. Az asszony felszabadítja a fiút, következkéséppen az halálosan beleszeret.” A szexuálisan túlfűtött asszony megformálásáért 1990-ben Susant a Golden Globe díjra nevezték a legjobb színésznő kategóriában. Ezúttal rögtön utána következett az újabb jelentős siker, Ridley Scott feminista filmje, a *Thelma és Louise* (1990). A két nő főszereplő (Sarandon és Geena Davis) ártatlannak induló lázadása a férfinnel való állandó összecsapásokba torkollik, s életük e road movie-ban akaratukon kívül veszszőfutássá válik.

Susan Sarandon egyébként megrögzött feminista, híres bátor kiállásáról az AIDS áldozataiert, az otthontalanokért. A MADRE nevű szervezet képviselőjeként a nők és a gyermekek, valamint a háború sújtotta országokban élő családok problémáival foglalkozik. De felemelte szavát az abortusz, mint a nők alapvető emberi joga mellett és a nukleáris enyhülés érdekében is. Aktív, felpörgetett életet él, magánemberként és színésznőként egyaránt. Huszonegy évvel indulása után végre elmondhatja magáról, hogy révbé ért, befutott. Nehéz és kacsaringós út vezetett ideig, amely nem nélkülözötte a meglepő fordulatokat.

Szilágyi G. Gábor

Susan Sarandon Magyarországon bemutatott filmjei

Mortadella (1972 I) r: Luigi Comencini (tv)

Szenzáció! (The Front Page, 1974) r: Billy Wilder

Rocky Horror Picture Show
(The Rocky Horror Picture Show, 1975) r: Jim Sharman

Atlantic City (1981 F-CDN)
r: Louis Malle

A vihar (Tempest, 1982) r: Paul Mazursky

Az éhség (The Hunger, 1984) r: Tony Scott – Intervideo

Az eastwicki boszorkányok
(The Witches of Eastwick, 1987) r: George Miller – Intervideo

Baseball-bikák (Bull Durham, 1988) – 200 M
Szorul a hurok (The January Man, 1989) r: Pat O'Conner

A gyönyör rabjai (White Palace, 1990)
r: Luis Mandoki

Thelma és Louise (Thelma and Louise, 1990)
r: Ridley Scott

Az eastwicki boszorkányok

A TRÜKK BIRODALMA

VII.

Sorozatunk a fotó- és filmtrükkök bőséges tárházából azokat az eszközöket, módszereket, fogásokat veszi sorra, amelyek videokamrához is alkalmazhatók. Ezeket az ismereteket azok a videósok is hasznosíthatják, akiknek nincs fotós vagy filmes „előéletük”.

Kompozíciós trükkök

Felvétel ferdere döntött kamerával

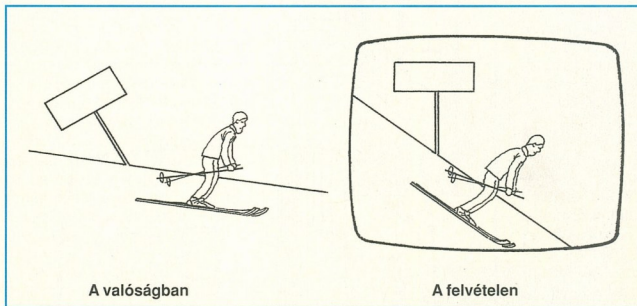
Kiindulásul egy ismert trükk legyen az iskolapélda: kezdő (fé-lénk) sielőből kell vakmerő sielőt varázsolnunk. A megoldás nagyon egyszerű, tanuló sielőnket enyhe lejtőn kell lesiklatnunk. Úgy helyezkedjünk el, hogy szereplőnket oldalról tudjuk felvenni. Kameránkat döntjük erősen *ferde*re és a svenk közben a keresőben ellenőriz-zük, ahogy sielőnk „merede-ken” csúszik a völgy felé. Figyeljünk a háttérre, ne kerüljenek a képbe házak, fák, szemé-lyek, melyek a „ferdeségükkel” lelepleznék a trükköt. Ahogy az *1. ábrán* bemutatjuk, felvéte-lünk meggyőzőbb lesz, ha a képbe tudunk komponálni egy kidőlt táblát vagy ferde törzsű fát, melyet a keresőben, normá-lis helyzetűre, azaz függőleges-re állítunk. Mi is berendezhetjük a terepet megtévesztő motívum-mokkal, például az előtérben ferdén leszűrt sítotokkal vagy versenynél használatos zász-lós rudakkal. Minél több ferde motívumot helyezünk el a kép-be, annál hatásosabb az ered-mény.

E példa eredetileg filmesek-nek szólt, akiknek kameráján többnyire állítható a felvételi se-besség. Ugyanis e trükknek lé-

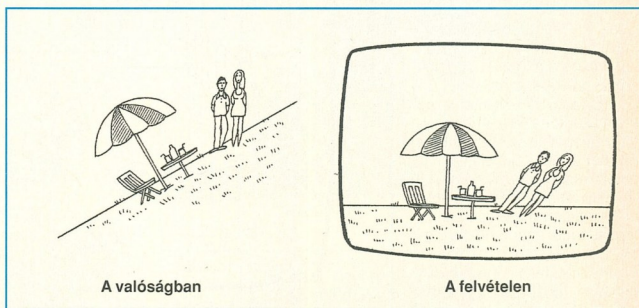
megváltoztatása nélkül is szá-mos ilyen trükköt valósíthatunk meg. Így szerepeltethetünk ke-rékpárost, aki minden különö-sebb erőfeszítés nélkül fel tud hajtani egy nagyon meredek hegyoldalon. Megoldás: enyhe lejtőn a *lefelé* guruló kerékpá-rost oldalról vesszük fel, úgy bil-tenve a kamerát, hogy a lejtő-ből emelkedő legyen.

Meghökentető, humoros fel-vételeket készíthetünk szereplőinkről ferde helyzetű kame-

rával. Minden tárgyat úgy kell beállítanunk és lerögzítenünk, mintha a meredek domboldalt vízszintes lenne. A totál beállításhoz a kamerát annyira dönt-sük oldalra, hogy a ferde talaj *párhuzamos* legyen a kereső al-só képhatárával. A Kedves Ol-vasó fantáziájára bízom, milyen humoros játékot képzel el, ami-kor a szereplők (mintha szélnek támaszkodnának) eldőlt testtar-tással bejönnek a képbe. Lásd *2. ábra*.

1. ábra

2. ábra

nyeges eleme a *mozgás felgyorsítása*. Videókamerával közvetlenül ez nem valósítható meg, csak utómunkával, a felvétel átírásakor.

A mozgás sebességének

ránkkal egy erre a célra kiválasztott helyszínen. A terepszemlén keresnünk kell olyan erősen lejtő domboldalt, melynek háttere az égbolt. Szerencsés, ha ugyanitt völgy felé eldőlt oszlopot vagy fát is találunk. A trükk alapját kellékeink elhelyezésével is megteremt-hetjük, például kempingarrnitű-

Felvétel 90°-kal eldőlt kamerával

Aki fantasztikus felvételek készítésére vállalkozik, annak ajánlható, hogy szobját döntse az oldalára... Persze nem szó szerint, csupán a kamerát kell 90°-kal az oldalára dönteni. A végleges illü-

* A szerző a Magyar Televízió 54 éves operátora, a Hungarian Society of Cinematographers (H. S. C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

JÖN!

A trükk birodalmának rejtvénye!

A trükk birodalmának csaknem egy éven át tartó sorozata nyáron véget ér. Jön azonban A trükk birodalmának rejtélyes rejtvénye, a helyes megfejtők számára értékes nyereményekkel! Előnyben lesznek azok az olvasók, akik végig nyomon követik a Video Magazin sorozatát, s megőrzik a lap példányait. Figyelje tovább a sorozatot! Nemcsak tanulhat, nyerhet is!

ziót a berendezés megfelelő elhelyezése adja. A 3. ábra szerinti padlóból lesz az egyik oldalfal, a fal-1-ből padló, a fal-2 megmarad falnak. A többi felületre nincs szükségünk, ne kerüljenek képbe. Célyszerű, ha a fal-2 és a padló azonos tónusú, a fal-1 pedig eltérő színű textúrájú. Az „eldöntött” szoba bebútorozása igazán izgalmas feladat. Valamilyen könnyű, fiókos bútort a fal-2-nek támasztunk, 90°-kal oldalra döntjük, hogy alja a fal-1-nek támaszkodjon, oldala a padlón legyen. A fal-2-re akasszunk képeket, de 90°-kal elforgatva, hogy aljuk a fal-1 felé essen. A padlóra fektessünk pl. faliorát, aljával a fal-1 felé. A fal-1-en leölgathatunk szőnyeget és könnyű asztalt.

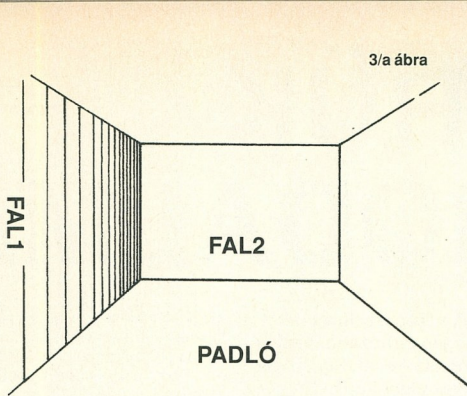
Példánkban két szereplő legyen. Egyiket fektessük le a padlóra, talpával a fal-1-gyel érintkezve. Úgy kell feküdni, mint amikor az ember falnak támaszkodik. (Vagy lefektetjük egy eldöntött székre, így a támla a padlóra kerül, lábai a fal-1-nek támasztva.) Másik szereplőnk a valódi padlón sétálhat, leülhet törökülésbe az óra mellé, italt tölthet társának. Bármit tesz is, a felvétel lejárásakor döbbenetet kell, ahogy a falon jár-kel. További játéklehetőség, ha úgy tesz, mint aki le akar esni a falról.

Apróságok, de azért fontos részletek következnek. A könnyű textilákat, például asztalról leölgő terítőt, hátulról dróttal ki kell merevíteni. Hosszú női haj valós hatással függőleges lógását szintén rögzítsük láthatatlannal (vékony dróttal és tixo-ragasztószalaggal). Üvegbe öltetett italra is a föld nehézségi ereje hat. Ha más irányú kiömlést akarunk elérni, összesodort átírázó csomagolófóliát dugjunk az üres üvegbe, másik felét ragasztószalaggal erősítsük az üres pohár fenekére. A felvételt a kamerát kissé eltávolítva a pohártól, a fólia kiömlő itala hasonlít. Persze csak totálban.

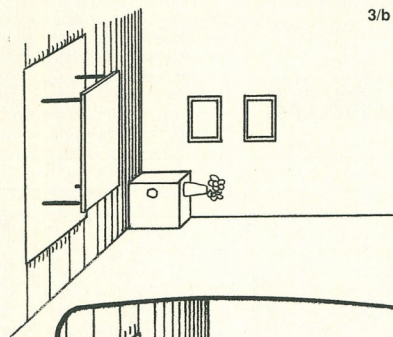
A hagyományos felvételeinknél ismerjük a más-más szemmagasságból adódó nézőszögkülönbségeket. Példánk esetében a kamera fal-1-től való oldaltávolsága határozza meg, milyen szemmagasságból készülnön a felvétel. Pl. hagyományos szemmagasság érzetét kelti a kép, ha a kamera oldaltávolsága 1,50–1,70 méter.

A világitás realista hatása erősíti a trükk hihetőségét. Például ablakon besütő, falra vetülő napfényt lámpával utánozhatunk. Ennek megvalósítása későbbi fejezet témája.

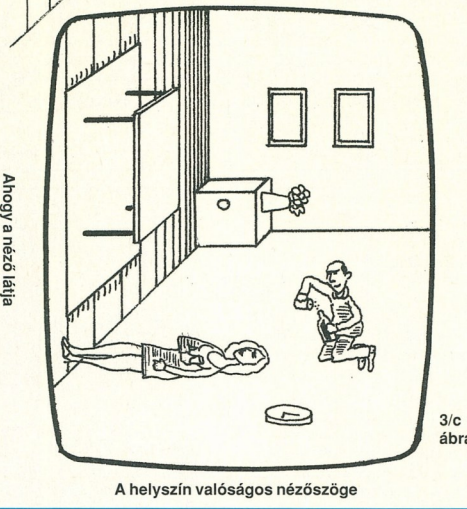
Nemcsak belső térben, külsőben is található megfelelő

3/a ábra

3/b ábra

Ahogy a néző látja

3/c ábra

A helyszín valóságos nézőszöge

helyszínt. A 4. ábrán Briggittának és Tamásnak fel kell mosni a kezét, de Tamás inkább egy ősi kínai búvészkönyvet tanulmányoz – hogyan ugráljunk a falon... – A felvételt valójában üres üszömdecében készítettem. Oldalfalára (melyet padlózatnak látnak) dróton lógattuk le az asztalt. A könnyebb tárgyakat kétol-

dalas ragasztószalaggal erősítettük fel. (A forró napsütést nem sokáig bírták.) A többi kelléket a medence aljára fektettük. Briggitta kissé szokatlan pózban a lábon... – A felvételt úgy mintha ülne, hábaival az oldalfalnak támaszkodva. Tamás valójában a medence aljáról ugrott fel.

Ilyen típusú trükk megterve-

zésénél arra az alapelve törekedjünk, hogy a meglepetést kiváltó motívum a valóságban reális helyzetet foglaljon el. A kép többi motívuma irreális, 90°-kal eldöntött állapotban legyen. Ugyanígy a kamerát is azonos szögben döntjük oldalra. A néző a sok egyöntetű, azonos gravitációs helyzetű motívumot fogadja el természetesnek és a kivetít (a főtémát) pedig abszurdnak fogja látni.

Ez a trükk napjaink fantasztikus filmjében divatos megoldás. Az ajtón vagy az ablaküvegen keresztül hatoló, varázserővel bíró hős vízszintesen tud végigszáguldani a szoba terén. Megvalósításához a díszletszobát 90°-kal felfordított helyzetben építik fel. A kamera a padlón áll, függőlegesen néz felfelé az 5–10 méteres magasságban (a plafonon) felépített ablakos vagy ajtos falra. A felvételt ott zuhan be a kaszkadőr, úgy esve függőlegesen lefelé, mintha fejest ugrana. Így lesz a zuhanásból vízszintes repülés.

Amikor a kamera fejre áll...

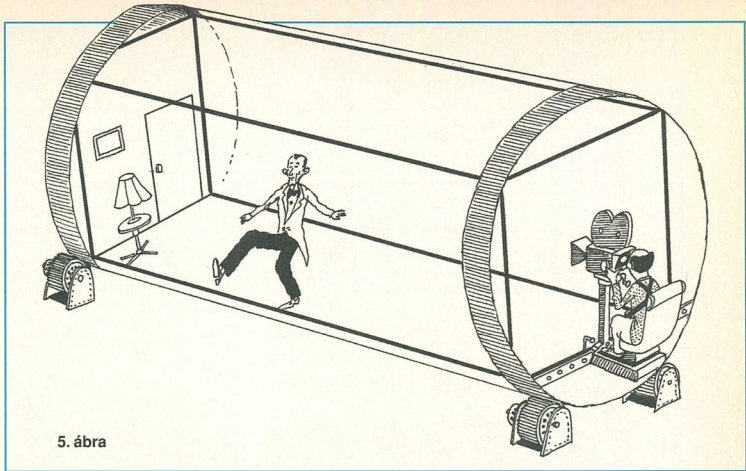
Fred Astaire, a népszerű amerikai művész, az 1951-ben forgatott Királyi esküvő című filmjének egyik snittjében fittyet hány a gravitációra. Az alig több mint egyperces beállításban nemcsak a falakon, hanem fejjel lefelé a plafonon is olyan légiésem táncol, mint a parketten. A trükk felvételi technikája szellemes elvre épült. Az 5. ábra röntgenrajza szerint képzelnünk el egy nagyméretű forgatható hordót. (Kisebb változatában a Vidám

Parkban bukdácsoltam ifjabb koromban.) Belsejében építettek fel a díszletszobát. Berendezési tárgyait felerősítették. A kamerát szilárdan a hordó nyílásának pereméhez rögzítették, onnan nézett be a díszletszobába. Az operatort pedig, akárcsak egy műrepülő pilótát, leszíjazták az üléséhez. Így bármilyen irányba fordítják el a díszletet – akár a feje teteljére is –, a kamera vele fordul, szemzőge *mindig* fent látja a plafont. Fred Astaire természetes módon, a díszlet vízszintes síkján, a padlón kezdti táncát. Lásd 6. ábra. Aztán a koreográfiának megfelelő időben lassan áfordítják 90°-kal a hordódíszletet. A színész könnyedén átlép a padlóról a falra, hiszen most az egyik oldalfal kerül alulra, vízszintes állapotba. A kamera az előbb még normális, függőleges helyzetű színészt látott, az elfordulást követően viszont vízszintes testhelyzetűt. Lásd 7. ábra. Később, amikor újabb 90°-ot fordítanak a díszleten, alulra kerül a plafon. Ezt a helyzetet mutatja a 8. ábra.

Ha trükkfelvételünkön hangsúlyozni tudjuk a földi nehézségi erő látványát, nyert ügyünk van, hihetővé válik felvételünk. Következő könnyen megvalósítható példánk erre ad útbaigazítást. Az előző megoldásnál egyszerűbb lesz a dolgunk, mert a díszlet körbeforgatását figyelmen kívül hagyjuk. Nem utolsó szempont, hiszen forgatási költségvetésünk „valamivel” szerényebb, mint a hollywoodi filmeseké.

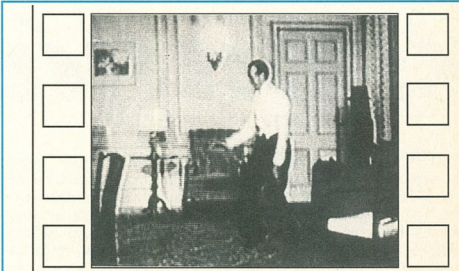
Nem tartozik a lehetetlenségek közé, hogy szereplőnk úgy tudjon a plafonon mászni, mint a légy. Ehhez hason fekve kell kapaszkodnia a sima, homogén

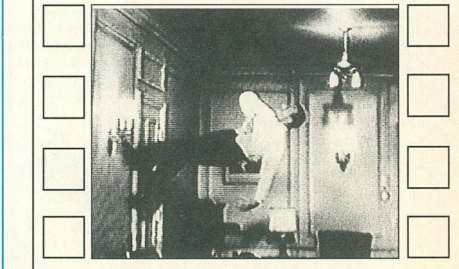
5. ábra

színű padlón. Az illúzió erősítésére szereljük felfelé álló csillárt a talajra és a még látható oldalfalra akasszunk fejjel lefelé festményeket. A „Légemberen” feltétlenül legyen olyan ruhadarab, például nyakkendő, mely a gravitációnak engedve lefelé szokott lógni. Nos, ennek végéhez vékony, erős damilt kötünk és a felvétel idejére, képen kívüli segítőknek egy bottal, mintegy horgászdként, *feléle* húzza. A 0,06 mm átmérőjű horgászdamil 3-4 méter távolságból, totálból nem vehető észre. Ne feledjük: a kamera fejtetőre állításával valósítjuk meg, hogy a nyakkendő meggöydzön „lógjon lefelé”.

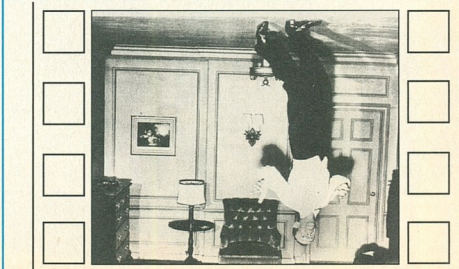
A márciusi folytatásból többek között megtudhatja a szellemidzés titkát, az észrevétlen felvétel fortélyát. Azt is elolvashatja, mikor nem kockáztatta életét egy operatőr. Következik A trükk birodalmának 8. része: *A tükörtrükkök*.

6. ábra

7. ábra

8. ábra

4. ábra

Ahogy a néző látja

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Előtavaszi zsongás

Bár még javában tart a tél, előbb-utóbb megkezdődik a készülődés a nyárra. Tervezgetés, melynek részévé válhat egy, az élményeket tökéletesebb, hangulatában, mozgásában megőrkíteni képes kamkorder is.

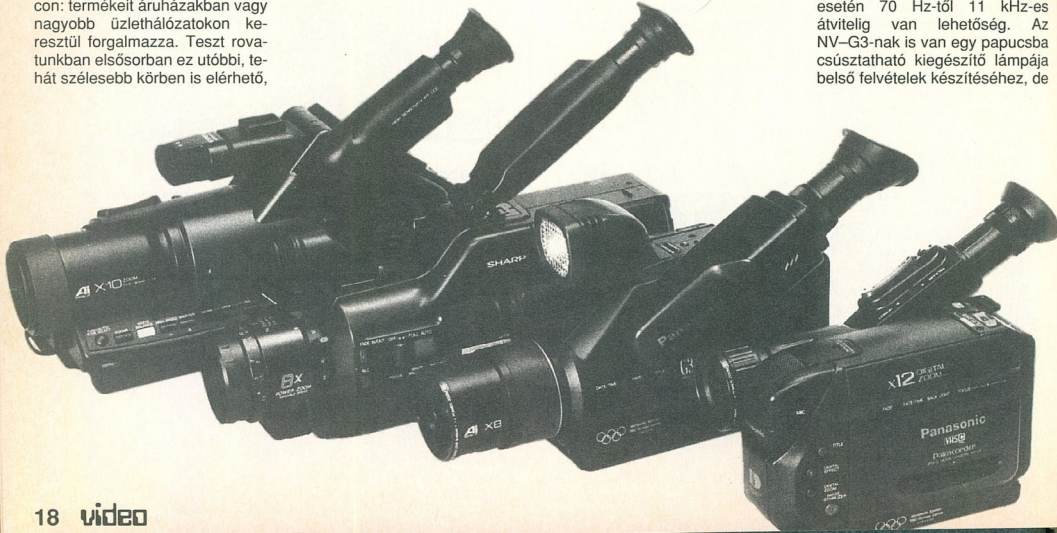
A hazai kínálat – korábbi szóhasználatunkkal élve – változatlanul sajátos. Egyes cégek – elsősorban kft.-k – egy-egy gyártónak szinte teljes palettáját kínálják, esetenként katalógus alapján történő egyedi beszerzéssel, más esetekben viszont a külföldi gyár közvetlenül jelenik meg hazai piacon: termékeit áruházakban vagy nagyobb üzlethálózatokon keresztül forgalmazza. Teszt rovataunkban elsősorban ez utóbbi, tehát szélesebb körben is elérhető,

nagyobb darabszámban forgalmazott típusokat mutatjuk be, ám esetenként egy-egy érdekesebb, valamely szempontból általánosabb érdeklődésre számot tartó, kisebb darabszámban forgalmazott típusnak is helyet adunk. Az előbbieik közé tartozik például a Matsushita konszern, melynek videókészülékeivel Panasonic név alatt találkozunk, a Sharp, az ITT-Nokia, a Sanyo, de egyes Fisher, Hitachi vagy Sony típusok is több kirakatból köszönnek ránk. E tesztünkhöz a téli-tavaszi újdonságokból három Panasonic és egy

Sharp készüléket választottunk. A *Panasonic NV-G3*-mal adósk vagyunk; a család két kisebb tagjának bemutatásakor ígértük, amint módunk lesz, visszatérünk értékelésére. A *Panasonic NV-S5E* méreteivel, kicsiny tömegével és nem utolsósorban technikai sajátosságaival hívja fel magára a figyelmet. Az *NV-MS95E* már egészen más kategóriát képvisel, képrögzítése S-VHS-C rendszerű, hangja hasonlóképpen nem az általánosabbak közül való, mivel hifi sztereó. A Sharp típusok közül a VL-

C690S-t mutatjuk be, mely VHS-C rendszerű és nagyon hasonlít a korábban már bemutatott VL-C7400E, VL-C7500E készülékekhez.

Az NV-G3-ról csak röviden szólnunk, hiszen az elmúlt év őszén (91/10. szám) írtunk az NV-G1-ről és G2-ről. Az utóbbihoz képest a G3 igazi újdonságot színes képernyőjében és egy, a keresőre illeszthető „kihangsúlyító monitorban” jelent. Mielőtt a többlétszolgáltatásokról szót ejtenénk, néhány gondolatban illik visszatérni – azok kedvéért, akik a korábbi tesztet nem olvasták – e család érdekességeihez. Maga a forma érdekes átmenetet jelent a minik és a standard osztály között, kezelőszervei sincsenek túlbonyolítva, a blendét kézzel nem, de a fókuszú elektronikán keresztül lehet állítani. A 6-48 mm-es fókuszátávolság 8-szoros zoomot jelent és jönnek szélesnek találunk látószögét is. Biztosan tudta a 240 sor feletti bontást, és jól működött a felfehérgyensúly-automatika. A beépített mikrofon ugyan 350 Hz-től indul, de külső mikrofon esetén 70 Hz-től 11 kHz-es átvitelig van lehetőség. Az NV-G3-nak is van egy papucsba csúsztatható kiegészítő lámpája belső felvételek készítéséhez, de

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

itt is el kell mondanunk, hogy ezt csak derítófény mellett lehet jól alkalmazni. A lámpa fókuszálása ugyanis annyira erős, hogy ha nincs egyéb megvilágítás, a szék sötétek maradnak. A G3 érdekessége a színes kereső. Ez feltétlenül többletinformációt ad a fényviszonyokról, a színek helyességéről, de kevesebbet látunk az élességből. Az LCD-s kijelző rajzolatátvitele ugyanis közel sem annyira kontúrös, mint a fekete-fehér megjelenítőké. A világos háttér előtt az OSD kijelzések is jobban beleolvadtak a képbe, ez azonban kellő figyelemmel kevésbé idegesítő. Ennek ellensúlyozására és a színes kereső által nyújtott többletinformációk kihangsúlyozására is találtak ki – legalábbis mi itt találkoztunk vele először – a Panasonic konstruktőrei a kihangosítható monitort. Ez a keverőre ráilleszhető kis dobozka a képet optikai úton 45 mm képernyőátló-méretűre nagyítja fel, és az oldalába szerelt piciny hangszóróval meg is szólaltatja. Maga az ötlet szellemes és a felvett anyag visszanezésekor praktikus.

Testünk igazi újdonsága az NV-S5E, mely méreteivel, tömegével a minik kategóriájába tartozik. Teljes „menetfelszerelésben” sem nyom többet 0,9 kg-nál, és méretei lehetővé teszik, hogy mindenhol magunkkal vihesünk.

A minik diadalmenete már több mint két éve tart. Az első ilyen készüléket a Sony hozta piacra, azóta azonban már minden gyártó, aki valamit is ad magára, ebben a kategóriában is piacra lép, ami elég tisztességes kínálatot jelent. Karácsony előtt a német piacon több mint két tucat minik kellett magát, melyek között minden formátumot megtalálhattak az érdeklődők. A sok különböző típus mögött – mint ahogy azt már megszoktuk – lényegesen kevesebb számú konstruktőri gárda áll, így a Panasonic NV-S5E a Bauertől C62, a Blaupunktól CCR-570, a Grundigtól LC125C, a Metzeltől 9704 típusjelzéssel található meg és hasonló mechanika és elektronika dobog a Siemens FA 256 dobozában is.

A videóok részére és kedvére a minik viadala a konstrukciók tökéletesedésében mutatkozik meg. Ebben az osztályban is léteznek a High vagy a Super kivitelek, vagy például a Hitachinak megszületett a digitális jelprocesszorral kiegészített készüléke, ami 16:9-es formátumú felvételt tud készíteni, azonban a szolgáltatások köre olyan sokoldalú, hogy ez nem lehet hivatkozási alap a minik háttérbe szorítására.

Az NV-S5-nél a tervezők a minikkel kapcsolatos fő problémát, a kézremegésből következő bizonytalanságokat elektronikusan kívánták megoldani, s ha már kéz-

Gyártó	Panasonic	Panasonic	Panasonic	Sharp
Típus	NV-G3	NV-S5E	NV-MS95E	VL-C690S
Rendszer	VHS-C	VHS-C	S-VHS-C, VHS-C	VHS-C
Méreték (mm)	142X135X263	110X112X194	140X154X341	126X160X326
Tömeg (kg)	1,2	0,90	1,6	1,5

KAMERARÉSZ

Pixelek száma	320 000	320 000	450 000	320 000
Objektív	1:1,4	1:1,4	1:1,6	1:1,6
Gyújtótávolság (mm)	6–48	6–48	8–80	8–84
Zoomátfogatás	8	12	10	8
Makróállás	van	van	van	van
Ellenfénykapcsoló	nincs	van	van	van
Blendeszabályzó	nincs	nincs	van	nincs
Féder	van	van	van	van
Autófókusz	van	automatikus, kézi	automatikus, kézi	van
Zársebesség-állítás	1/4000-ig	1/4000-ig	1/16 000-ig	1/10 000-ig
Inzertsnitt	nincs	nincs	kép+hi-fi hang	van
Címbeírás	imposer	imposer	imposer+külső	nincs
Intervallum-felvétel	nincs	nincs	nincs	nincs
Távvezérlő	nincs	nincs	nincs	nincs
Sztereó hang (FM)	nincs	nincs	van	nincs
Fénykorrekció	van	van	van	van

MAGNÓRÉSZ

Maximális felvételi idő percc				
Normál/Long-play	45/90	45/90	45/90	45/90
Gyorskeresés	van	van	van	van
Állókép	van	van	van	van
Képléptetés	nincs	nincs	nincs	nincs
Lassítás	nincs	nincs	nincs	nincs
Mikrofonbemenet	van	van	van	van
Fejhallgató	van	nincs	van	van

MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Sorbontás S-VHS-C	–	–	jobb mint 400	–
SP/LP/sor/VHS-C	250/220	255/230	255/230	260/230
Video jel/zaj viszony:				
(kép/SP/LP/dB)	40/38	41/40	40/40	39/40,5
(kép/S-VHS-C/dB)	–	–	47/48	–
Hangrész:				
frekvenciaátvitel (Hz–kHz)				
állófejes sáv (SP):	70–11	80–10,5	40–12	99–10
LP:	110–6,5		35–6,5	140–6,4
FM sáv SP:			20–23	
LP:			20–22	
Jel/zaj viszony (dB)				
Állófejes sávon (SP)	50	50	47	52
(LP)			46	
FM sávon (SP)			60	
(LP)			59	
Akusztikus zaj (dB)				
Normál:	40	39	42	35,5
Zoom:	38	38	41	33,5–36
Nyávogás				
Állófejes sávon %:	0,32	0,38	0,58	0,45
FM sávon %:			0,01	

nél volt egy elektronikus memória, akkor ezt sok minden egyébre is felhasználták, ugyanis ahogy csökken a kamera tömege, csökkennek a méretei, úgy hangsúlyozódnak ki a kéz bizonytalanságai, remegése, válik kapkodóbbá a felvétel. Ennek kivédé-

sére a legkülönbözőbb megoldások születtek, mint például a San'yónál a lapos távcsőre emlékeztető „kétkézes” kivétel, vagy különböző nyélmegoldások, a Panasonic azonban egy sajátos képmemória áramkörben kereste a megoldást. Mint a legtöbb VHS-C vagy Videó-8-as kamkordernél, a képfelvéveő CCD itt is 1/3 collos, 320 000 pixeles, az/azon egy bizonyos üzemmódban – amikor gombnyomásra képstabilizálás történik – ebből kb. 40 000 pixel a kép szélesség „mozgáselemzést” végez. Összehasonlítva a változókat, a képeket memóriájában tárolja és az újjal összevetve hozza meg a döntést a tárolt kép rögzítésére vagy az új információk felvételére. Ez persze némi bontásoskénnessel is jár. Image Stabilizer” üzemban, de az álló snittek nyugodtabbá válnak. S ha már kéznél van egy képtároló áramkör, akkor egyéb trükkök készítésére is fel lehet használni, mint például digitális rögzített állóképek bekeverésére, sztrobooszkóphatás keltésére (másodpercenként 6 felvétel) vagy tükörfelvétele rögzítésére.

Szintén az elektronika tudományából következnek a 12-szeres digitális zoom, ami valójában a 6–48 mm-es fókusz távolságból következően csak 8-szoros kézi zoomolást jelent, ám elektronikus an ez 12-szeresre nyújtható, nagyítható. Mivel ez is elektronikus ún megvége, így némi bontásoskénnessel itt is számolni kell. A digitális hatások körébe tartozik a különböző színekben történő címbefirás lehetőség is, ami négy különböző módon ültethető, illetve úsztható be.

Az egyéb szolgáltatások közül meg kell említeni a különböző fokozatokban dolgozó ellenfénykapcsolót, az automatikus fehérbalansz-állítást – amely egyébként korrektil dolgozott –, az automatikus fókuszálást, ami kellő biztonsággal állt rá a legmegfelelőbb élességre. Csupán gyengébb fényviszonyok vagy képmezőből élesen kiváló tárgyak esetén éreztünk bizonytalanságot, az esetek nagy részében azonban igen meggyőzőek voltak a beállítások, de van lehetőség kézi beállításra is.

A látottak alapján az NV-S5-ös magabiztosan működött. Videóátvitele, vagyis a függőleges vonalak felbontása 250 fölött volt, és jel/zaj viszonya is korrekt értéket mutatott. Képe kontrasztos és határozott volt. Színhűségét jónak tartottuk, különböző fényviszonyok esetén is. Jól megbirkózott a

portszerű fényekkel, igen kevés, illetve kicsiny fénykénődést éreztünk. Egyáltalán, az új generációs CCD képfelvéveők már közel sem mutatnak olyan durva hibákat, melyek függőleges sávokkal vonnák be az esti felvételeket. Hangfrekvenciás átvitele – saját beépített mikrofonnal – 300 Hz felett indul, külső mikrofoncsatlakozóról készített felvétel azonban 80 Hz-től jó 11 kHz-es tartományig biztos hangjelrögzítést, ami – figyelembe véve az állófény hangszávon történő rögzítést – nem rossz, de bizony nem is hihi művészet.

A gombok elhelyezése – a kis felületek ellenére – viszonylag praktikus, a tervezők dudorokkal és bemélyedésekkel igyekeztek ujjhegygel is láthatóvá tenni azokat. Ezzel együtt nem árt meglátalni elhelyezésüket, hogy gyors, váratlan szituációban is jó helyre nyúljunk. Egy dolog azonban nagyon nem tessz, éspedig a zoom szabályzója. Ez sajnos az állítható kereső házára jutott. Csukott állapotban nincs semmi baj, 30°-os szögtől azonban elég szerencsét-

praktikumot mutat. A kamkorder süllyelmezése kedvező, a kamerát tartó kéznek jó az elhelyezkedése, és a zoomnak a gombjaira is jól rátalálnak ujjaink. Akkuval, kettéváltva az egész szerkezet 1,6 kg-ot nyom, ami még hosszabb felvételek esetén is elfogadható tömeg. A kezelőgombok elhelyezkedését is kedvezően éreztük. A legfontosabbak elől, baloldalon egy pultszerű kiképzésben kaptak helyet, amelyre felvétel közben is rá lehet látni, a többiek kissé hátrább helyezkednek el, de könnyen kitapinthatók. A ferde hátalapon – a kialakításból következően – jól olvasható az LCD által kijelzett adatok, és megfelelően kezelhetők a magnófunkciók is.

Ennyit a külsőségekről. Az igazi tartalmat azonban mégiscsak a műszaki tudományok, érdekességek jelentik. Nos, az első dolog, ami feltűnik, az a 10-szeres zoom,

8–80 mm-es fókusz tartományával. A Panasonicnál már megismert módon az automatikus fókusz három tartományban változtható, így a legszűkebb tartományban egy összetettebb felvétel esetén is jól követhető a főtéma, legyen az akár egy személy vagy egy tárgy, melyre figyelmünket összpontosítani akarjuk. Bár van kézi fókuszálási lehetőség is, a digitális autofókusz nagyon jól működött. Az abszolút éleltenből legjobb fókuszbeállítás gyakorlatilag 2 mp-re sincsen szükség. Ami különösen meggyőző, az az optika stabil beállása. Ez a digitális fókuszrendszer, melyet az MS70-nél és az MS90-nél is megismertünk, gyakorlatilag egy méter és végtelen beállítás között kifogástalan. Nehézkéssé, mondhatni szerencsétlenebb az élőgombbal működtethető kézi fókuszbeállítás, bizonytalanabb és sok idővesztéssel jelent a megfelelő irányt és jó helyzetet megtalálni. Jól működött viszont a fényerősség-automatika, ami összetettebb felvételi helyzetekben, különböző megvilágításoknál is hűen adta vissza a színeket. A fényerősség manuálisan is beállítható, és a beállítás mindaddig megmarad, amíg a kamkordert ki nem kapcsoljuk.

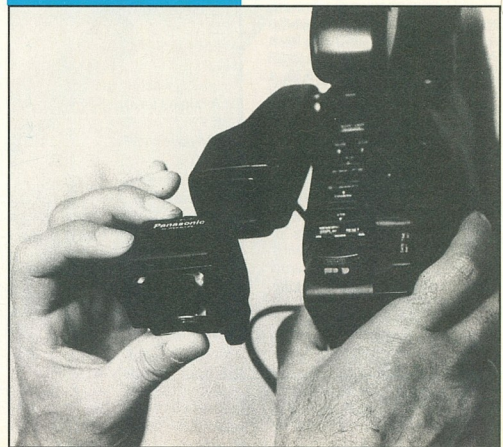
Teljesen új viszont a megvilágítási automatika. A kamera oldalán van egy négyállású tárcsa, mely két programozott beállítást arretál, egy sport és egy portré állást, és van egy auto és egy manuális helyzete is. Portré helyzetben a blende jól ki van nyitva a kis mélységélesség miatt, míg sport beállításban automatikusan nagyobb zársebességet alkalmaz és a blendét automatikusan ehhez igazítja. (Ha kevés a fény, akkor azt a zársebesség idejének villództa-

NV-G3

len a kezelés. Még mindig a Panasonic típusoknál maradvá: míg az NV-S5-ös kicsiny méretével hívja fel magára a figyelmet, az NV-MS95 érdekes designjával vonzza magára a tekintetet. Az egész készülék kialakítása olyasmint sugall, hogy miközben bizonyos műszaki szempontoknak prioritást kellett kapni, a formatervezők é volt a döntő szó, és ehhez illeszkedik a belső tartalom. S bár a vélemények a formáról erősen megoszlottak, a tervezők, úgy tűnik, elértek céljukat az MS95-el: sok mindent lehet mondani, csak közömbösen elnézni nem lehet az új Panasonic felett. A németek azt írták, hogy hegyes csúcsával inkább emlékeztet egy sci-fi filmbeli lézerfegyverre, mint kamkorderre.

Persze mielőtt a Panasonic-pártiak a tesztelő szemére hányának, hogy öncélúan szellemeskedve kritizálja ezt az új vonalvezetést, el kell ismerni, hogy az MS95-öt kézbe véve számos

tásával jelzi). A korrekt megvilágítás mindig a blendenyílás és a zárssebesség helyes megválasztásával érhető el. Portré állásban a zárssebességgel, míg sport állásban a blendekorrekcióval történik az optimális beállítás. A

NV-S5E

keresőben az értékek egyébként mindig láthatóvá is válnak. Manuálisan 16 lencsenyílást lehet beállítani F 1,7-től egészen F 16-ig. A zárssebességállítás is igen széles határok között állítható, 1/50-től egészen 1/16 000 mp-ig, 15 beállítással. Kevesebb szó esett még a képről. A 4 700 000 pixeles CCD chip, mely FIT (Frame-Interline Transfer) elven működik, szép képrajzolást nyújt, alig érzékeny a smear effektusra, a karácsonyi felvételek is szépen sikerültek, és még a gyertya fényénél is alig tapasztaltunk fény-sávot.

Az amorf videófejek nagyon jó frekvenciaátvitelt adtak, S-VHS üzemben 400 sor feletti bontást lehetett értékelni és VHS üzemben is kontrasztosan, stabilan produkálta a 250 sor feletti bontású képet. Az LP üzemmódban a sorbontáscsökkenést vizuálisan értékelve kevésbé vettük észre S-VHS üzemben, sőt gyakorlatilag romlásról nem is tudunk beszámolni. VHS-nél azonban a szép élmények megörökítésére kevésbé ajánljuk az LP felvételeket. A jel/zaj viszony értékek is korrektek voltak, és színvisszaadás szempontjából is kedvező volt a látott kép.

Az egyéb szolgáltatások közül csak távirati stílusban meg kell említeni az útsztási lehetőséget, a nyolc színben történő digitális képtárolást (TITLE), az a visszalevő idő kijelzést, az insert felvételt, az utóhangosítási lehetőséget (állófejes sávon), a karaktér generátor-csatlakoztatást és a beépített VITC generátort. Akárcsak az

NV-S5E-nél, itt is INDEX jelek kerülnek a szalagra.

A magnófunkciók között természetesen van gyorskeresési és képmemerevítési lehetőség, bár mindkettő – akárcsak a minél – erős kívánivalót hogy maga után, megkockáztathatjuk a „teljesítményhatára” jelzést is.

Előbb már esett szó az utóhangosítás kapcsán a hangról. Az NV-MS95 FM hangrögzítéssel, sztereó hifi hanggal dolgozik, de az állófejes sávon is rögzíti (monóban) a kísérvhangot és az utóhangosításnál ennek információját cseréli. A kameraház tetején érdekes kialakítású a sztereó mikrofon szerelvénye, mely tulajdonképpen három részből áll: kettő irányított, ezek közepes és magasabb frekvenciákra érzékenyek, míg a középső a mélyebb tartományt emeli ki. A jó kombináció eredményeképpen az akusztikus átvitel 130 Hz–18 kHz tartományt fog át, miközben sem a mechanika zaja, sem a zoommotor nem hallatszik bele zavaróan a felvétel hangba. Az elektronika ennél is többre képes, 20 Hz–23 kHz-es átvitelt tud hifi hangnál és az állófejes sáv is képes lehet

SP üzemben 40 Hz–12 kHz rögzítésére.

Összességében jó benyomásmunk volt az NV-MS95-ről (mely BAUER VCC 662 és METZ 9746 jelzéssel is létezik), ahol a sajátos forma mögött sok praktikum is található.

A Panasonicok vonulásának egyhangúságát egy Sharp készülékkel, a VL-C690S-sel törjük meg. Mint a bevezetőben említettük, akárcsak az NV-G3, ez a készülék sem jelent igazán újdonságot a Video Magazin olvasóinak, hiszen az elmúlt év nyarán (a 91/8. számban) bemutatott VL-C7500E-nek kicsit egyszerűbb változata, 8-szoros zoommal rendelkezik és keresője fekete-fehér. Szolgáltatásaiban egyébként közel azonos. Ez a típus is VHS-C rendszerben dolgozik és dobozserű készülékhez sem sorolja a könnyű kamkorderek közé (1,5 kg). Ennek ellenére ez a típus is jól fekszik a kézben és a hagyományos kialakításnak itt is megvan a maga előnye, a nagyobb tömeg jobban kiegyensúlyozható.

A kezelőszervek elhelyezése is hagyományosnak mondható, van azonban a készülék oldalán egy nagy Full-Auto tolokapszoló, mellyel teljesen automatikussá lehet tenni a kezelést; ilyenkor valamennyi fontos funkció automatikusan működik, elsősorban a kezdők vagy felvételeknél, beállításoknál a praktikumokat kedvelők öröme.

Gyengébb fényviszonyoknál egy erősítő fokozat elektronikus képes felnövelni a jeleket, igaz, ez némi képzajjal is jár, van ellenfénykapcsoló és fénykorrekció is. Akárcsak a C7500E, ez a készülék is képes 1/10 000 mp-es zárssebességre. A lejtászó magnó gombjai a készülék hátulján vannak, de akár a gyorskeresés, akár az állókép ezen a típuson is inkább informatív jellegű.

E típusnak is jó volt a sorbontása. A 250 függőleges vonal kiértékelhetősége biztosan jött és félssebességnél is elfogadható maradt a bontás. Mint azt a 7500-asnál említettük, a színhűséget jónak éreztük, a fehérek fehérek maradtak, és a testszín visszaadását is jónak találtuk. Egészen jól megbirkózott a pontoszerű fényekkel is esti felvételekkel. Miután a hangfelvétel állófejes sávon történik, így a hangfrekvenciás átvitele szűkebb, a zoom kicsivel jobban behallatszik, mint az MS-95E-nél. Az elektronika viszont jóval mikrofonnál jó átvitelre képes.

Összefoglalva: a Sharp VL-C690S egy praktikus használható kamkorder, korrekt VHS-C jellemzőkkel.

NV-MS95E

VL-C690S

A TV-TÉVÉ műsora kábelen az alábbi területek helyi csatornáin vehető:

BUDAPESTEN

Angyalföldi Közösségi Televízió, BIN Kft., CITY Kábel Belvárosi Kábeltelevíziós Kft., Csángó-Gidófalvy Lakótelepi Alapítvány, Jókai Lakásfenntartó Szövetkezet, Mátyáshegyi Televízió, Nagytétény, Nyitott Világ Alapítvány, Óbuda Televízió, SZÍV TV., TÉVÉ Betéti Társaság, Tomori úti I. Lakásfenntartó Szövetkezet, TV-11, TV-20, TV-22, Vizafigó-INKA Kft., Vizafigó Lakásfenntartó Szövetkezet, Zöldlomb utcai Antenna Társulás, XV. Kerületi Közösségi Televízió, Zuglói Kft. Videostúdiója

VIDÉKEN

Ajka, Baja, Balassagyarmat, Békés, Békéscsaba, Budakeszi, Cegléd, Csót, Dabas, Dombóvár, Edelény, Eger, Erdőkertes, Esztergom, Fehérgyarmat, Fűzfő TV., Gárdonyi, Gödöllő, Gyöngyös, Győr, Harta, Hévíz, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Kéthely, Kiskunhalas, Kiskunmajsza, Komló, Kondoros, Lenti, Makó, Marcali, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Mohács, Monor, Mór, Nagykanizsa, Nova, Oroszlány, Paks, Pannonhalma, Pécs Pécsvárad, Pilis, Pilisvörösvár, Siófok, Soltvadkert, Szarvas, Százhalombatta, Szeged, Szeghalom, Szekszárd, Szentes, Székesfehérvár, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tápíószentmárton, Tiszaújváros, Várpalota, Veszprém, Zalaapáti, Zirc, Zsámbok

A TV-TÉVÉ műsora már 632 ezer lakásban látható!

Filmhívás, kidolgozás:
gyorsan, szakszerűen,
reális áron!

Szines labor

Budapest:
VI. Oktogon tér 4.
V. Károly krt. 14.
II. Frankel Leó u. 24.
I. Hess András tér 1.

INFORMATIKA KFT

1067 Bp. Teréz krt. 31.
Tel.: 132-2562, 131-1986
Fax: 131-1786
Telex: 202701 IKKth

Vidéki irodánk:
7626 Pécs Béri Balogh Ádám u. 3.
Tel.: 79/25-545
4024 Debrecen Béke u. 51.
Tel.: 52/21-568

November 1-jétől SONY Márkabolt.

A legszelebb választékkal állunk a kedves vásárlók rendelkezésére.

**Egyéni megrendelések
2-8 hetes határidővel.**

SONY U-matic; Béta; SP; HI-8 stb. kazetták.

Bp. VI. ker., Szondi u. 5-7.
Tel.: 132-7480

Megnyílt Magyarország egyik legnagyobb választékával rendelkező HI-FI - videó boltja.

**SONY; JVC; PANASONIC; AKAI; AIWA;
QUADRAL; JBL; HEYBROOK; LUXMAN;
PIONEER; BANG & OLUFSEN; TEAC; DENON;
TECHNICS; SANSUI; HARMAN KARDON; QUAD**

INFOCOMP
Computer — videó — HI-FI

1075 Bp. Király u. 51.
Tel.: 122-2232 Tel. Fax: 122-7845

Europa International

Játsszon velünk!
Több mint

100 000 forint

értékű nyeremény!

Az **I**NTER**V**IDEO

játéka a Video Magazinban

Ön nyerheti meg a főnyereményt, egy
**Funai TVR-1400-as
kombi tv-videó lejátszót!**

Ezenkívül a legtöbb helyes választ adó játékosok között kisorsolunk

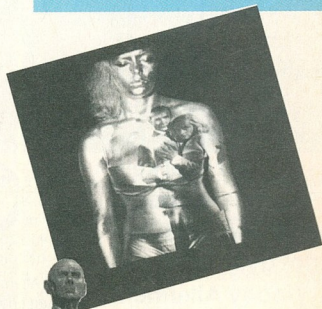
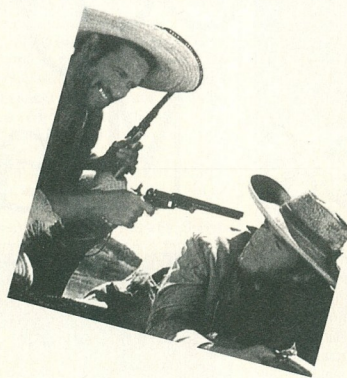
40 darab műsoros kazettát!

Ha játszani akar, válaszoljon tíz kérdésünkre, s a válaszokat levelezőlapra vagy borítékban küldje be legkésőbb 1992. március 15-ig az Intervideo címére: 1125 Budapest, Mátyás király út 11/b. A levelezőlapra vagy borítékra írja rá: „Játék a Video Magazinban 2.”, s ne feleddje kivágni és elküldeni a lap alján látható Intervideo és Video Magazin emblémát, mert a játékban csak ekkor vehet részt!

A főnyereményt a tíz, vagy legtöbb helyes választ beküldő pályázók között sorsoljuk ki. Beküldési határidő: 1992. március 14. A sorsolást 1992. március második felében tartjuk.

A nyertesek névsorát az Intervideo kölcsönzömben olvashatja, illetve a Video Magazin 1992 áprilisi számában közöljük. A nyereményeket a nyerteseknek postán küldjük el. A fődíj nyertesét előre értesítjük, aki a Funai készüléket az Intervideo székházában veheti át, ünnepélyes keretek között.

A helyes válaszokhoz segítséget nyújthat az oldalon látható néhány kép, s az Intervideo nemrégiben megjelent katalógusa, az Inter-Video Magazin, valamint az Intervideo kölcsönzömben található filmek. Még kapható e kölcsönzömbben a katalógus, együtt azzal a 120 perces műsoros videokazettával, melyen az Intervideo filmjeiből láthat izellítőt. Az Intervideo kölcsönzömbben és a Video Magazin szerkesztőségében korlátozott példányszámban még megvásárolható a Video Magazin 1991/12. száma, melyben talál egy szelvényt. Ha azt kivágja és azzal vásárolja meg a katalógust a hozzá járó filmismertetőket tartalmazó 120 perces kazettával, 50 százalékos kedvezményt kap a 320 forintos árból!

1. Melyik világsztárnak lövik szét a görögdinnyéit?
2. A 42-es Magnum veszélyes fegyver. Vajon ki használja?
3. Yul Brynner, a kopasz világsztár két-tős szerepben.
Mi a film címe?
4. Sorolja fel a „Halálos rémületben” c. film forgatási helyszínét!
5. Ki az a világhírű zeneszerző, akinek dallamait főleg a spagetti-western filmekből ismerjük?
6. Soroljon fel legalább 3 detektív hőst, aki egyben a film címszereplője is.
7. Ritkaság: Jack Nicholson és Marlon Brando western filmekben.
Vajon melyikben, és ki a jó, ki a rossz?
8. Írónő, rögbiedző és közlegény. Ki az a színésznő, aki e szerepeket játssza?
9. Melyik az a kedves, színes ragadozó, amelytől nevetőgörcsöt lehet kapni?
10. Mérgeskígyó és keményöklű detektív – egy filmcím. Melyik az?
11. Szinte hihetetlen. James Bond, a nők bálványá megnősült.
Melyik filmben?
12. A jelenlegi legfelkapottabb sztár, Kevin Costner, még kerékpározni is tud. Melyik filmben tapossa a pedált?

INTERVIDEO
Video
MAGAZIN
92/2

Woody és Mia

Egészen kevés igazi házaspár tűnhet „házasabbnak”. Valami makacs állandóság határozza meg kapcsolatukat, és azt is el kell ismerni, hogy kevés apa tölt több időt gyermekeivel Woody Allennél. Miután Woody és Mia egyaránt kétszer házasodott és kétszer vált el, volt alkalom belátni, hogy egyetlen kapcsolatot sem tesz tartósabbá a törvényesítés. „A házasság – sok esetben egyfajta istenhozzád...” – mondja Farrow.

Woody Allen, aki ismerősei szerint rengeteg energiát fektetett korábbi partnerei elméjének pallérozásába, a jelek szerint megtalálta végre élete párját. *Alice* című mozija voltaképp Farrow pályafutásának tükrö: a Mia alakította Alice Tait szigorú katolikus neveltestét kapott, s már esztendőök óta él házasságban. Helyzetének fonákágára egy „varázsos” gyógynővénykeverék ébreszti rá, melyet egy akupunktúra-kezelés alkalmával kap. A mixtúra hatására a kiegyensúlyozott (s mellesleg boldogtalan) Alice-hoz méltatlan dolgokat kezd művelni: előkeríti egy régi szeretőjét, viszonyt kezd egy másik pasassal, sőt az írói pályával is megpróbálkozik. Szembe kell néznie a ténnyel, hogy férje a kezdetektől hűtlen hozzá, s hogy a jómód *a la Manhattan* önmagában egy petákot sem ér. Egy másik nővényki kivonat hatására a férfiak

laltságnak tartja. A legapróbb dolgok is halálra bosszantják. Az *Alice* forgatása alkalmával Miának egy parkban kellett sétálnia. Vörös kabátja szétnyílt, láthatóvá vált alatta a fehér ruha. Ez sértette Allen esztétikai érzékét: újra és újra leforgatta a jelenetet, míg kielégítőnek nem ítélte a végeredményt. Ha egy nap végén úgy éri, nem sikerült minden a legkéletemesebben, nyugtalanul alszik. Tökéletességre törekszik, noha elismeri, hogy filmjei minden erőfeszítése dacára sem lesznek „sokkal okébbak.”

Az effajta elfoglaltság nemigen

sorra szeretnek bele, ő azonban rájön, hogy ez mit sem jelent számára. Hátrahagy mindent, és nekivág, hogy megvalósítsa gyermekkorai álmait...

Allen évente átlag egy filmet készít – főképp azért, mert a munkát megerőltető és lehangoló elfog-

tesz lehetővé hosszabb pihenőket. Allen 1980 tavasza óta egytellen katonásan beosztani az idejét. Vágóműtermet és vetítőhelyiséget bérel Manhattanben, ez lehetővé teszi, hogy minden munkafázist helyben végezzen. A felvételek mindenkor Manhattan köz-

ténet II.

vetlen közelében folynak: Allennek estére mindig saját ágyába kell kerülnie. Ha épp nem dolgozik, Miával tölti az idejét, a gyerekekkel lóg, olvas vagy gyakorol klarinétján. Evente két hétre rucannak át Európába, ahol Allen következő forgatókönyvén kotlik, vagy épp interjúkat ad frissen bemutatott filmjeivel kapcsolatban.

Szerencsésnek mondhatja magát: mint kiderült, Mia Farrow az általa felvázolt női karakterek túlnyomó többségét képes eljátszani. Az elmúlt tizenegy esztendő alatt készült tizenegy filmben volt már pszichiáter, aki szerelmével mintegy megvált egy önmagától is rettegő kaméleon-embert (*Zelig*); negyvenes évekbeli dohányosnő, akinek leghőbb vágya, hogy Csehovot játszhasson (*A rádió aranykora*); fűlértő accentussal beszélő banditászereplő (*Broadway Danny Rose*); szabadelvű nő, aki ártatlannak látszik, akár egy kóristalány, múltja azonban bármely kalandort megsegyeníti (*Szentivánéji szexkomédia*) válság-korabeli álmódoszó, aki a moziban keres kiutat a kilátástalanságból (*Kairó bíbor rózsája*).

Mia nem az első Allen-partner, aki komoly szerepeket kapott a művész filmjeiben. Louise Lasser, a második feleség két moziban működött közre, Diane Keaton ötben (azaz inkább hatban, ha a *Játszd újra, Sam!*-et is ideszámoljuk, melyet Allen írt, de más rendezte meg). Allen nem úttörő a magánélet és a hivatás illy módon történő vegyítésében: hasonlóképp járt el Charlie Chaplin is, no meg Ingmar Bergman Liv Ullmannal.

Fellini feleségével, Giuletta Masínával, Blake Edwards saját párjával, Julie Andrewsral. Allen azonban egy lépéssel még az említetknél is tovább merészkedik: ötleit Mia bevonásával teszteli, s meghallgatja véleményét a szereplőkkel, mi több, a címekkel kapcsolatban is. A dinamizmust jól szemlélteti az az eset, mikor éppen kedvenc olasz vendégglükben ebédeltek, s Farrow egy fekete szemüveges, szőke haját konyuban viselő nőt pillantott meg.

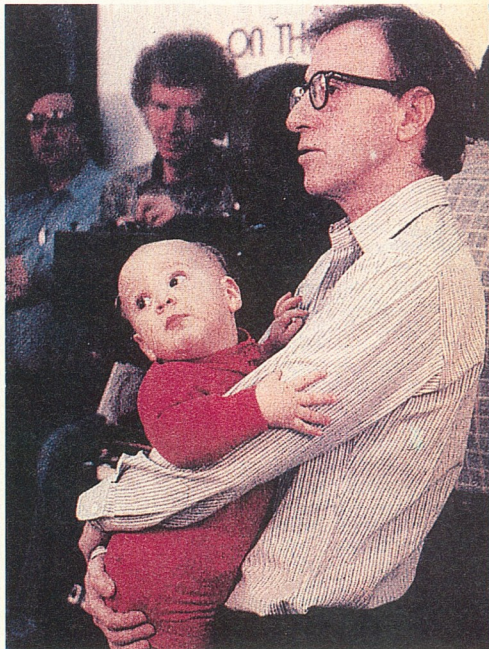
— No, egy ilyen szerepet szívesen eljátszanék egyszer — dühnyögte — s Ión (Broadway Danny Rose).

Készséggel elismeri, hogy törekénye miatt kezdetben sokan alábecsülték: „Nagyon sovány voltam, sebezhetőnek látszotam, és ez megzavarta az embereket. A Danny Rose-ban azért viseltem végig napszemüveget, nehogy eláruljanak a szemeim. Nem épp kemény a tekintetem: tudják, én lakozom benne...”

Allen hat filmben játszott együtt Farrow-val. Hollywood az évtizedek folyamán sok híres „mozipárt” produkált, példaként elég Spencer Tracyt és Katherine Hepburnt, Humphrey Bogartot és Lauren Bacallt, Paul Newman és Joanne Woodwardot említeni. E párok legfrissebbike, a Farrow–Allen duó mindent elkövet, hogy ne váljon kettősük színpadiassá. A divatra nemigen adnak, ellenben súlyt fektetnek arra, hogy kiterjedt családjuk körében, magánéletükben önmaguk maradjanak.

Mia karrierje felívelőben van: más szerepajánlatokat is kap, mint mondia, egy igazán parádésat szívesen el is játszana, ám az évi egy forgatás Allennel tőkéletesen kielégíti. Az 1984-es *Supergirl* leszámítva (ahol a fantasztikus képességekkel megáldott Helen Slater édesanyját alakította) egyetlen ajánlatra sem mondott igent.

Nem volt könnyű a közös kezdés. A Szentivánéji szexkomédia forgatása válságos időszak volt Mia számára, aki úgy érezte, hogy csupán Allenhez fűződő kapcsol-

lata miatt kapta meg a szerepet. „Tehtetlen voltam és bizonytalan. Alig győztem a napi munkálat, és összeszedtem egy gyomorfekélyt. A Zelig forgatásáig, hál’ Istennek, sokat javult a helyzet... Olyasvalakivel fogatni, akizhez intim kapcsolat fűz, mindig nehezebb. Az embernek határvonalat kell húznia személyes érzelmei és a feladattal kapcsolatos érzelmei között. Külön furcsa, hogy Woody nem csupán rendezi a filmeket, de szerepel is bennük. Rendezőként élelőbb szemmel kell megítélni teljesítményemet, mintha csupán egymást segítenénk a kamerák előtt.”

Eleinte zavarólag hatott a tábnak a rendezői utasítások szinte teljes hiánya is. Az Allennel dolgozó színészek nem győznek csodálkozni azon, milyen kevés a próba. Minden „élesben”, a felvételek idején zajlik. A forgatókönyv még munka közben is alakul. Allen inkább a hibák kijavítására, semmint a szó klasszikus értelmében vett rendezésre törekszik. Mianak, akár a többieknek, ösztönösen kell rálelniük a helyes megold-

dásokra – így zsúfolható bele a jelenetekbe a legtöbb életszerűség. „Gyakorta meg a mondatot sem engedni befejezni, ha valamilyel nem elégedett” – vallja be Farrow. — „Egy adott jelenetet nemegyszer negyvenszer is felvesszünk. Ugyanekkor képes az első alkalomra felvenni a leghosszabb, legbonyolultabb jelenetet is. A színészek gyakran kérdezik: „Jó ez? Jó lesz ez így?” Ó pedig csak hallgat, legfeljebb ha bólint. Kivételre érkeve van ahhoz, mi a jó.”

Woody Allen gyökerlatilag egész életében sikeres volt, ezért a siker talán kevesebbet jelent neki, mint másnak. A *Manhattan* és a *Hannah és nővére* sikerét így kommentálta: „Az ember egy reggel arra ébred, hogy az újságok szerint óriási filmet csinált, és hogy az emberek sorban állnak a mozik előtt. Ez mind szép, lelkesítő is, ám mit sem változtat a tényen, hogy nagy a fülem, és hogy odahaza vár a klarinét...”

A The New York Times
Magazine alapján:
Gáspár András

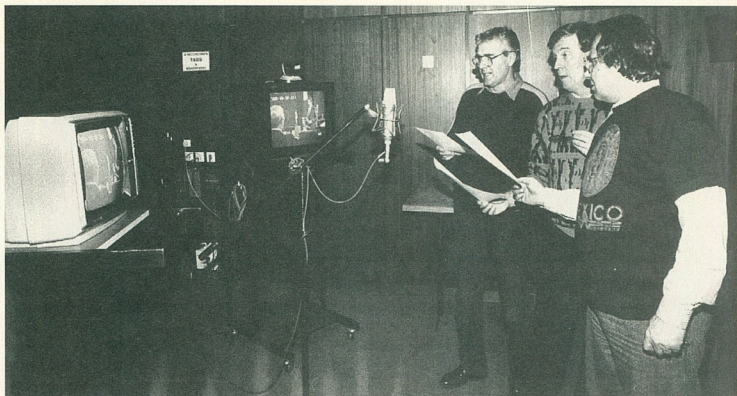
SZINKRON SZ

Ma már mi sem természetesebb, hogy a videófilmen a neves sztárok magyarul szólnak meg. Az elmúlt években nem egy kiadó bevételének mértékén tapasztalhatta, mennyivel népszerűbbek azok a filmek, amelyek szinkronizáltak, s nem feliratosak. Többen veszik, kölcsönzik az esetleg gyengébb, de magyar hanggal ellátott videóikat, mint a sztárokat felvontató, cselekménydús, de felirattal ellátott produkciókat. Az egyik neves kiadó például nem egy feliratos filmjét utólag szinkronizáltatta, melyekkel jóval nagyobb sikert ért el, mint a piacon már rég kapható korábbi változatukkal.

Az olvasni nem szerető magyar nézők igényeihez alkalmazkodva, a szinkron szerepe igencsak felértékelődött, s a videókiadók jelentős része filmjeinek döntő többségét magyar szinkronhanggal látja el. A szinkronizálásnak is kialakulóban van a hazai piaca, melynek legnagyobb szeletét a nagy hagyományokkal rendelkező Videovox Magyar Szinkron és Videó Vállalat mondhatja magáénak. Tavaly például több mint 60 ezer műsorperc magyar hangját készítették el, ami vagy hatszáz játékfilmet jelent. Ebből négyeszet a Magyar Televízió számára gyártottak, a többi a videókiadók megrendelésére. A honi videófilmek szinkronjának több mint negyötöde fűződik a vállalat nevéhez, többek között a Mokép, a Duna Film, az Inter-video, a Zoom és az Intercom tartozik legnagyobb megrendelőik közé.

Idén összesen kilencvenezer műsorperc szinkronizálását tervezik. A nagyobb szerepeket általában hatvan-hetven színész kelti életre magyar hangon – például Dallos Szilvia, Láng József –, ám a szinkronizáló színészek száma egy évben meghaladja a hatszázat.

Nemrégiben a Videovox 3,7 millió márkás beruházással fejlesztette eszközparkját: száz

Folyik A sajtócézar című ausztrál tv-sorozat szinkronja a videóműteremben

A nagykeverőben találkozik a magyar szinkronhang a nemzetközi hanggal

hető össze az úgynevezett nemzetközi hang: a szövegtől független zene, zörejek összessége. Számos film ugyanis e nélkül érkezik az országba, amit azután idehaza kell elkészíteni. A kazettán, CD-lemezen tárolt zaj- és zöreijűjtemény (a lódobogástól a vonatrobogáson át a gyerekszbongásig) szükség

négyzetméteres, számítógépvezérelt világítással felszerelt stúdiója tv- és videóműsorok készítésére alkalmas. Dolbysztereó hanggal. Az új Ampex VPR-6-os berendezéssel 1 collos NTSC rendszerben készült felvételeket is képes lejátszani, így lehetővé vált a képátírás az amerikai tv-rendszerről, illetve rendszerre. A szinkronizálást közvetlenül segíti az Akai MX 76 profi szintetizátorrendszer, amelynek segítségével könnyűszerrel állítható elő, szerkeszt-

A videóátíróban kerül U-Maticra vagy vissza 1 collra a magyar hangra váró, illetve a szinkronizált film

MINIKULTÚZS NO

A sokszorosító üzem a 102 JVC magnónál

esetén azonnal előkereshető, a billentyűzeten bármilyen dallam lejátszható, mely hangok azután szerkesztetten máris kerülhetnek videóra, U-Matic low bandre, vagy 16-35 milliméteres filmsíkra.

Maga a hangfelvétel a videó szinkron-műtermekben készül. Egyszerre ötben folyhat a munka. A szinkron néhány éve már korszerű módon, a videó segítségével történik. A filmet, legyen az Pal, Secam vagy NTSC rendszerben, először U-Matic

munkakópiára írják, mely egy időködotot kap. Ez alapján, számítógépes programvezérléssel készül a magyar hang. A színészek a filmet egyidejűleg látják maguk előtt nagyban kivétlve és monitoron. Az időköd segítségével pedig könnyedén lehet a hangfelvétel rendszerét számítógéppel működtetni. A szinkronhangot 16 milliméteres hangszalagra írják, melyet azután összekevernek a készen kapott vagy elkészített nemzetközi hanggal, majd a kész változatot visszaírják a vevő kívánóságára U-Matic high bandre, 1 collra vagy Betára. Egy home videófilm szinkronizálását átlagosan 180 ezer forintért vállalják.

A cég sokszorosító üzemi résszel is rendelkezik. 102 darab JVC BR-7030E hifi sztereo gép tudja egy időben készíteni a felvételeket VHS kazettákra U-Matic high band, Beta, MII vagy S-VHS szalagokról.

A vállalat irányítói büszkék arra, hogy az országban elsőként teljes körű videószoftalgáltatást tudnak nyújtani: a kiadóktól hozzájuk érkezett filmeket szinkronizálják, sokszorosítják, sőt nemrég nyílt videótékájukban szinte a megjelenés pillanatában kölcsönözni is tudják.

ÚJ! ÚJ! ÚJ!

Megnyílt a

videótékája a legnagyobb magyarországi forgalmazók filmjeivel, naponta új filmekkel!

Látogasson el hozzánk! Megéri!

Cím: Budapest, Hűvösvölgyi út 64., a szinkronstúdió bejáratánál, az 56-os és 29-es busz megállójában, jó parkolási lehetőséggel.

Tel.: 176-3333

Nyitvatartás: 0-24 óráig

Az elveszett világ harcosai

Videotékák kontra könyvtárak

Igencsak megdöbbenem, amikor az egyik fővárosi könyvtárban látóhatóan nem eredeti, kiadói csomagolású kazetták sorakoztak a kölcsönzésre kínált műsoros videók között. Megerősítette tapasztalataimat *Rose Gábor*, a Budapesti Művelődési Központ videotékájának vezetője is, amikor arra hívta fel a figyelmemet, számos tekintetben jogsértő módon folytat kölcsönző tevékenységet a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.

Két vélemény áll szemben egymással: az egyiket a házi videotékák üzemeltetői, dolgozói fogalmazták meg (mely mögött érthetően ott lapog, hogy sérve látják üzleti érdekeiket), míg a másik oldalon a megváltó könyvtári irányítói állnak, akik viszont arra hívatkoznak, hogy egy általánosan elterjedt, nemzetközi gyakorlat szerint járnak el a videotékázta-kölcsönzésben.

Deák Sándor, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár gazdasági igazgatója határozottan visszautasítja a gyakran megfogalmazódó vádakat:

„Egy szó sem igaz abból, hogy mi a tékákból kölcsönzött kazettákat átátmásoljuk és azokat továbbkölcsönzünk. Ha valaki olyan kazettával találkozik, ami számára gyanúsnak tűnik, arra a következő a magyarázat: Nálunk egy-egy anyag sok kézen megy át, s a természetes elhasználódás következtében időnként fel kell újtanunk például a filmet tartalmazó dobozt. Megtörténik az is, hogy a kazetta mechanikailag meghibásodik, s ilyenkor bekerül egy központi szervizbe, ahol a filmet áttöltik egy másik kazettatobba. A kölcsönzésre bocsátott filmjeinknek azonban mindegyikét meg lehet vizsgálni, azok nyersanyagai ugyanis – ha nem is a gyári csomagolásban kerülnek ki a polcokra – mindig eredetiek. Egyébként nincs is olyan technikai berendezésünk, amely olyan átátmásolást tenne lehetővé, mely ne látszana meg a minőségben.”

Lapozgatok a katalógusban, s rögtön feltűnik, hogy miközben a könyvtárban ugyanazt a filmet két napra vagy egy hétvégre kiköl-

csönözhetem 60 forintért, addig akad olyan téka, ahol ugyanezért 100–150 forint is elkérnek, ráadásul utóbbi esetben ez csak egy-napi tarifja.

„Ez nem korrek verseny” – állítja *Rose Gábor*. „Mi ugyanis keményen lepengetjük a szerzői jogdíjjal növelt költséget, amikor megvesszük a filmeket. A jogszabályok szerint csak közvetlenül a kiadóktól vásárolhatunk, ami azt jelenti, hogy – fizetve a szerzői jogokért – megvásároljuk a továbbkölcsönzés jogát is. Ellenben a könyvtárak, tudomásom szerint, igen gyakran kiskereskedelmi cégekől vesznek videófilmeket. Az így megvásárolt filmekkel azonban csak a home, azaz az otthoni vételi jogát vásárolják meg, amit a könyvtárak tűzoltottan szélesen értelmeznek, amikor kölcsönöztetik az ily módon, olcsón megszerzett filmeket. Ez nemcsak az egyenlőséget sérti a piaci versenyben, hanem a szerzői jogokat is.”

A Szabó Ervin Könyvtár gazdasági igazgatójának válasza egyértelmű: „Mi a videotékázattal, éppúgy

mint a hanglemezektől vagy könyvektől, könyvtári dokumentumként kezeljük. Ez azt jelenti, hogy a szerzői jogokért külön nem fizetünk, csak olyantörvény, ami a hivatalos árusításban szereplő beszerzési árban bennefoglalattik. Egy könyv esetében sem vizsgáljuk, hogy megvétele után milyen mechanizmuson keresztül jut vissza a szerzőhöz az őt megillető díj, mert ez nem tartozik ránk. Mi annyit tehetünk és teszünk az illegális utal-kerülése érdekében, hogy nem aluljárókból, hanem csak hivatalos, közéleti kiszolgálásra jogosult helyeken, állami cégekétől – nevesíteli számla ellenében – vásárolunk. Lopott vagy fekeze kazetta tehát nem kerülhet be a hálózatunkba, ezért fegyelmileg felelnek a vezetők.”

A videotékácsönzók üzemeltetői a jog furcsa értelmezéseket tartják számon ezt az okfejtést. Szerintük a könyvtárakra ez esetben ugyanaz a szabály vonatkozik, mint rájuk, itt ugyanis már nem nullakulcsos, hanem addótelevényeként folyik. A könyvtári dokumentumként való minősítés csupán leplezésére szolgál egy hasznát hozó kereskedelmi-szolgáltatási tevékenységért – mondják.

A megtámadottak ugyanakkor azzal védekeznek, szerte a világon elterjedt gyakorlat, hogy a könyvtárak az említett pozitív megkülö-

böztetésben részesülnek. „Mint-hogy könyvtári dokumentumok kezeléséről és nem vállalkozásról van szó, akár másolhatnánk is a kazettákat – vagnak vissza a könyvtári vezetők – de mi ezt nem tesszük.”

A könyvtárosok azt magyarázzák, csupán egy népszerű szolgáltatással akarták bővíteni a könyvtárak működését, amikor körülbelül három éve belevágtak a videózába. Egyik fő érvek a könyvtári videokölcsönzés mellett, hogy ezáltal olyanok is betérnek hozzájuk, akik egyébként sohasem lép-ték volna át a küszöböt. Így nagyobb esély van arra is, hogy azoknak is fölkeljen majd érdeklődésük egy-egy könyvről, akik eddig alig olvastak, s csak a filmek való várákozás közben emelnek le a polcokról egy-egy kötetet, hogy belepillant-sanak.

Deák Sándor igazgató számok idézésével cátozza, hogy itt valamilyen nagy szabású vállalkozásról, netán a helyi könyvtárak partizánaktió-ról lenne szó. Egy főkönyvtárban, ahol csaknem 60 ezer könyv található, csupán pár száz videókazetta található. Az e tevékenységből befolyt pénzek pedig megint csak az olvasók, kölcsönzők javát szolgálják – vélekedik. „Mi nem versenyzni kívánunk a könyvtári díj sokszorosáért szolgáltatót és, gondolom, tisztes hasznát elérő vállalkozókkal. Pusztán rezsiáron vagy az alatt térítjük költségeinket a videokölcsönzés fenntartása érdekében.”

Ennek a „kultúrmissziós” elképzelésnek némileg ellentmond *Rose Gábor* szerint az a tény, hogy a könyvtárak zömében az értéket, kommersz filmeket kínálnak.

„Nekem még vannak ideáim, s olyan filmeket szeretek be, amelyek lehet, hogy nem csinálnak annyira jó üzletet, de értékeket is közvetítenek” – magyarázza a BMK tékavezetője. „Ez lenne a könyvtárak feladata is, de ennek nem sok nyomát látom például itt helyben, Kelenföldön. A tudományos és ismeretterjesztő funkciót elnyomja a szórakozás.”

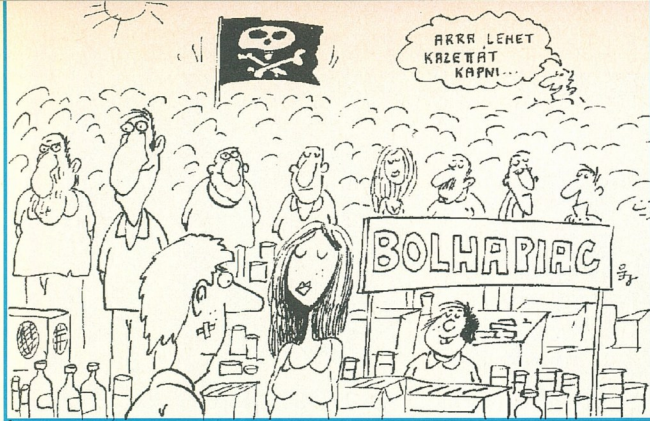

Hogy kinek van igaz a purparlát, az a kivülrőlő számára eldönt-hetetlen. Egy azonban bizonyos, amíg nem születnek egyértelmű szabályok, vagy nem születik egy-értelmű állásfoglalás a jelenlegi jogszabályok értelmezéséről, a vita újra és újra fel fog lángolni. A videotékák létét valoban közvetlenül fenyegeti az olyan „vetélytárs” megjelenése, mely a videóra érvényes szerzői jogok átértelmezésével előnyösebb helyzetből startol.

Párdányi János

Bűncselekmény lesz-e a hamisítás?

1992: a jogszabályozatlanság tükrében

A hazai videós szakmában dolgozó jogász szerzőnk azokat a főbb gondokat foglalja össze, amelyek ma nehezítik a legális videópiac működését, s melyek szabályozására régóta szükség lenne

Az 1991-es év ísmé csodavárással telt el: várunk a videótörvényre – nem készült el; bitunk a Btk. módosításában – nem került az Országgyűlés elé; reménykedtünk egy modern szerzői jogi kódex megszületésében – nyoma sincs sehol. Hatályban van viszont az elavult, pártállami” sajtótörvény, de erre jobb körökben ma már nem szokás hivatkozni. A műsoros videó-kazetta és minden más mozgóképaloptátás a törvény értelmében sajtótermékné minősül, ugyanakkor nincs tudomásunk arról, hogy akár egyetlen esetben is például az ügyészi óvás vagy bírói betiltás lehetőségével éltek volna az illetékesek.

A hanglezé- és hangkasszettepiaci sok tekintetben hasonlít a film- és videópiacra, a jogi környezet is ugyanaz. Mégis, a szakmai összefogás teremtékénként a hanglezékesek jóval előbbre tartanak, mint a videósok. A kazétorgalmazás elleni fellépést sürgető hangos publikációk zömét is a szövetség gerjesztette, miközben a videokiadók hangját csak szakmán belül lehetett hallani.

A kábeltelvíziós képviselői is megtalálták, kialakították az érdekvérvényesítés formáit. Nekik nem kellett lobbozni, mivel a Helyi Televíziók Egyesületét kezdetektől bevonták a törvényalkotás folyamatába. Ennek eredményeként kerülhetett a tervezetbe a közzsugárzati televíziózás prioritását rögzítő passzusok. A mozgóképtörvényt előkészítő bizottságba ellenben egyetlen forgalmazót sem hívtak meg, az eddigi munkálkodásból rendre kimaradtak a szakma reprezentánsai.

A kudarok között kell szólni a videóforgalmazók szerveződésképtelenségéről. Még

1990 decemberében hivatalosan megalakult a Video Kiadók és Forgalmazók Egyesülete, amely nem kevesebbre vállalkozott, mint a videokiadásban és forgalmazásban érintett valamennyi szervezet és magánszemély érdekvédelme és érdekképviselete. Az alakuló közgyűlésen, a meghívott nemzetközi szaktekin-télyek előtt megfogalmazott látványos célkitű-zések és elhatározások közül gyakorlatilag semmi nem valósult meg. Az alakulást követő hónapokban kiderült, hogy a szakmát olyan mérvű érdekeltekétek feszítik, amelyeket nem lehet egy egyesületen belül feloldani. Ezért va-lamennyi kiadó kilépett az egyesületből, és megalakították a Magyarországi Videokiadók Egyesületét.

Sajnos ez idáig az új egyesület sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A kiadók közötti konkurenciaharc és bizalmatlanság a legfőbb akadály a együttműködésnek és a közös gondolkodásnak. Különösen fájdalmas, hogy a kiadók szövetsége nem tud eredményt elérni a videotépiac visszasszerítésében és a párhuzamos forgalmazás megszűntetésében. Ez utóbbi alatt az értendő, amikor egy filmet egyszerre két hazai kiadó is megjelentet. A nyilvánvalóan nagy hátrányo-kon túl a párhuzamos forgalmazás jogi olda-lának vizsgálata is megoldásra vár. A szak-mában nyílt titok, melyek azok a kiadók, akik időnként tisztázatlan eredetű filmekkel jelen-nek meg a piacon, de egyértelmű bírósági ítéletig mindez sanda gyarusítgatás. A „tisztasági fogadalom” tett cégeknek el kellene végre dönteni, akarnak-e tisztázni a piacot, s ha igen, ki kellene dolgozni a fellépés mód-

ját és formáit. Úgy tűnik azonban, az egyesü-let jelenlegi felállításában sem képes a szak-mai összefogás katalizátorává válni. A Zoom Kft., elunva a tehetetlenséget, ötletes és példaértékű magánakcióba kezdett: körlevél-ben tájékoztatta a forgalmazókat azokról a megjelénés előtt álló filmekről, melyekre ér-vényes szerződéssel rendelkezik. Együttal elvárják az esetleges azonoság azonnali visszajelzését, de természetesen várják a többi forgalmazó listáját is.

Közben azért a minisztérium táján is meg-mozdult valami. Hosszú vajúdás után 1991 de-kerán megalakult a Magyar Mozgóképi Alapít-vány, a filmszakmai állami támogatás eloszta-sának nyilvános, demokratikus intézménye. Az Alapítvány szakkuratóriumaihoz negyed-évente lehet fordulni meghatározott összegek elnyeréséért. Nem árt tudni, hogy a Videó Szakkuratórium videóforgalmazásra, videó-művek létrehozására, videón történő (tudomá-nyos, szociológiai, etnikai, művészeti stb.) fel-mérésekre és videóelméleti munkák beadásá-ra ír ki pályázatokat. Tavaly már két forgalma-zó, egy közintézmény és egy filmstúdió része-sül összesen 3 millió forint állami támogatás-ban. Az Alapítvány elméletileg mindenki szá-mára nyitott, a pályázatok beadásával kapcsola-tudnivalók általában mégis csak egy szűk (kiválasztott) réteghez jutnak el. A másik fon-tos, említésre méltó történés, hogy 1991-ben a Művelődési és Közköztudásügyi Minisztérium Film-és Videó Főosztálya hozzákezdett a mozgó-képtörvény alapjainak lerakásához. Az elké-szült szövegtervezetet a nemzeti filmgyártás védelmére és elsődlegessége hatja át, de szen-tenek benne néhány pontot a videónak is. A munka még a kezdeti stádiumban van, így ké-sőbb remélhetőleg kikerülnek a törvényező-vegből a más jogágakba (Btk., szerzői jog) tar-tozó, vágyálomszerű passzusok. Ugyanakkor a jogalkotók feltehetőleg megpróbálják elő-észíteni a cenzúrát a korhatár megállapításán és a kulturális hozzájárulási kötelezettség elő-írásán keresztül.

Az előbbivel kapcsolatban végeredmény-ben semmilyen kifogásunk nem lehet (a nyu-gati országokban szinte mindenhol működik ez a szisztéma), a kulturális különadó kérdése vi-szont számos problémát vet fel. A tervezett kü-lönadóhoz hasonló jogintézmény elvileg ma is létezik: ez a kulturális járulék, amit egy hatá-lyos miniszteri rendelet szerint többek között a műsoros videókatéttát megjelentető kiadóknak kell(ene) átutálnia a Kulturális Alapba. Mérték-e: a termelői ár 5 százaléka előállított kazet-táknént.

Tudomásom szerint a járulékot a legutóbbi idődik is csak a Mokép fizette, mivel a forgalm-zók túlnyomó többsége vitátja a giccsadó alkotmányosságát. A nemfizetésnek sem volt semmilyen szankciója, jogkövetkezménye. Ezek után kétséges a sorsa annak a jogalkotói szándékának, amely hordoztató és a közönség-juttatás módjától függetlenül kulturális hozzájárulás fizetésére kötelezne valamennyi mozgóképaloptátást.

A törvénykezési dömping közepette valami-kor az év során várhatóan tárgyalni fogja a par-lament a büntető törvénykönyv módosításáról szóló csomagtervet, melynek egyik pontja bűncselekményi szintre emeli és súlyos bünte-téssel szankcionálja a szerzői védelem alatt álló művek tolvajait, esetünkben a műsoros vi-deókazetták hamisítóit.

Tavasszal feloldják a frekvenciaamoratóri-umot, élethez lép a rádió- és televízióról szóló törvény, és a kiosztott szabad frekvenciákon megindulhat a műsorszórás – új szereplőkkel. Reméljük, a mozgóképtörvény kidolgozói is előbbre jutnak a bizonyult jogalkotási folya-matban, és figyelembe veszik a videós szakma képviselőinek, szervezeteinek véleményeit, közzsugárzó észrevételeit.

Kiss Zoltán

1

VIDEO 2000

1. A büntető	11. A fekete Kober 1.–4.
2. Végső harc	12. A bankár
3. A bosszú útja	13. Utcai vadász
4. Riverband	14. Az utolsó harcos
5. Bangkok Hilton I.–III.	15. Gonosz lovagok
6. Mostohaapa	16. A rendőr bosszúja
7. Véres küzdelem	17. A zsoldos visszatér
8. A nagy menet	18. Elsőrendű célpont
9. Szerencsés katonák	19. A küzdelem törvénye
10. A furia börtönében	20. A bosszú útja

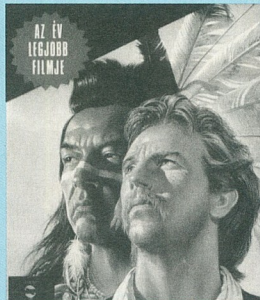
DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.

1

DUNA FILM

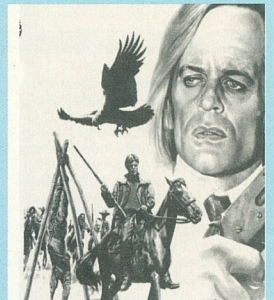
1. Megint 48 óra	11. Téves kapcsolat
2. Alomsapat	12. Távol Afrikától
3. Tini nindzsa teknőcök	13. Kockázat
4. Vissza a jövőbe III.	14. Higgy neki, hisz zsaru
5. Kötélítánc	15. Lököttek
6. Gyilkos látomás	16. Kedvencek temetője
7. Palimadar	17. Elve eltemetve
8. Kutyaszorítóban	18. Mimi a villám
9. Henry és June	19. Havana
10. Ghost	20. A papát kérem karácsonyra

1

ZOOM

- Farkasokkal táncoló – amerikai western-eposz
  - Malone – amerikai akciófilm
  - Terminator – amerikai sci-fi
  - Vasangyalok – hong-kongi akciófilm
  - Cápvadászok – amerikai kalandfilm
  - A jövő emlékei – NSZK dokumentumfilm
  - Sissi I.–III. – NSZK-osztrák romantikus történelmi film
  - Baseball bikák – amerikai vígjáték
  - Kobold kópék – amerikai rajzfilm
  - Dobjuk ki anyut a vonatból – amerikai vígjáték
  - A lány és az útonálló – angol történelmi kalandfilm
  - SAS kommandó – angol akciófilm
  - Önkéntesek – amerikai vígjáték
  - Konvoj
  - Egy másik titok – angol–NSZK–amerikai bűnügyi film
  - Dexi és BUMI – holland rajzfilm
  - Keresztanya – amerikai vígjáték
  - Benny Hill – angol humoros összeállítás
  - A buszon – angol vígjáték
  - Az Aranygömb legendája – hongkongi fantasy-akciófilm
- Valamennyi film színes, szinkronizált!

12

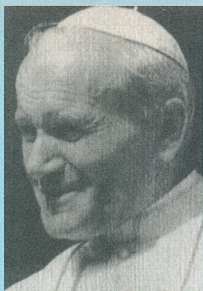
MOKÉP

1. Ator, a legyőzhetetlen	– színes amerikai kalandfilm
2. Csak kétszer halsz meg	– színes francia krimi
3. Gyilkos játékok	– színes amerikai akciófilm
4. Gyengéd unokatestvérek	– színes francia erotikus film
5. Kiköpött apja	– színes olasz vígjáték
6. Maladie d'amour	– színes francia melodráma
7. Mesék az erotikáról	– színes amerikai erotikus film
8. A Napisten bárkája	– színes olasz kalandfilm
9. A pók hálójában	– színes olasz krimi
10. Az urán összeesküvése	– színes amerikai kalandfilm
11. Adam és Éva	– színes amerikai mitológiai film
12. Brutális cowboy	– színes amerikai western
13. Caligula	– színes amerikai erotikus film
14. Az elvesztett világ harcosai	– színes amerikai akciófilm
15. Folytassák a lányok	– színes angol vígjáték
16. Hideglelős rettegés	– színes amerikai krimi
17. Ismeretlen fenevad	– színes amerikai sci-fi
18. Az óriás polip	– színes amerikai horror
19. Az utolsó játszma	– színes amerikai akciófilm
20. Utazás délre	– színes francia irod. adaptáció

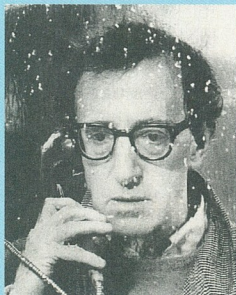
1

1. II. János Pál Pápa Magyarországon
2. Gombóc és Rozsdás (amerikai rajzfilm)
3. Karácsonyi kalandok (amerikai rajzfilm)
4. Én kicsi Pónim (amerikai rajzfilm)
5. A király kenyere (Magyar népmesék 2. sorozat – rajzfilm)
6. Szikora paródiák (Szikora Róbert műsora)
7. Tudja Mikó...!? (Mikó István szórakoztató műsora)
8. Felejthetetlen csillagok (nagy magyar sztárok archív felvételei)
9. Oj, mama! (Kálmán Imre-show)
10. Csárdáskirálynő 1–2.
(két kazettán az 1961-ben készített nagyszerű színházi előadás felvétele)

5

Fót, Vörösmarty tér 15.
Bp. XIII., Pannónia u. 25.
Bp. XI., Fadrusz u. 14.

FOTIFON

1. Nyomorultak (Jean Gabin)	11. A tanu
2. Kallódó emberek	12. A vad (Marlon Brando)
3. Hidegvérrel (Truman Capote)	13. Ítélet Nürnbergben
4. Tizenkét dühös ember	14. A vád tanuja
5. Csillagporos emlékek (Woody Allen)	15. Egy magyar nábob
6. Jelenet a bábuk életéből	16. A jövővízsenki (Woody Allen)
7. Szélid motorosok	17. Casablanca
8. Szegény gazdagok	18. Isten hozta
9. Mephisto I. II.	19. A navigátor
10. Redl ezredes I. II.	20. Szerellem és halál (Woody Allen)

Az MTV kéthetenként, szombat délután jelentkező műsorának listája

4

MOZI TOP 10

1. Harley Davidson és a Marlboro Man
2. Visszatérés a Kék lagunába
3. Hamis a baba
4. Robin Hood – A Tolvajok fejedelme
5. Nagy durranás
6. Hercegnő és a kobold
7. Szárnyat vagy combját
8. Mentőcsapat a kenguruk földjén + Koldus és királyfi
9. Folt a zsákját
10. Szerelmes szívek

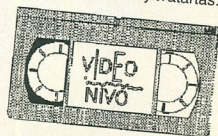
VIDEÓTÉKÁK – VISZONTELADÓK FIGYELEM!

Ismételten tájékoztatjuk leendő és már meglévő tisztelt partnereinket, hogy decembertől újabb forgalmazók filmjeivel bővült a kiadók filmjei iránt. Jelenleg 20 forgalmazó (Eastern, Fókusz, Gordiusz, Inter Film, J. Robin, Maxim, Mokép, Novoplasztik, ÖKM, Trans-Ex, Studio Saldo, Televideo, Super Video, Videma, Videorent, Videotech, Video 2000, ZOOM... stb.) filmjei közül válogathat kényelmes és kulturált körülmények között. Egy helyen a forgalmazók áraival megegyező áron és feltételekkel. Jelentősebb és levélben is leadhatják rendeléseiket, amit a lehető legrövidebb időn belüli teljesítünk vidékre is.

Vidéki irodáink – Szombathely, Pécs, Szeged – is szívesen állnak rendelkezésükre.
Az új filmek már a megjelenés napja előtt
Nagy azonos napon átvehető! Legyen az első között!
Nem kell több kiadóhoz mennie, itt a Video Nivó Ügynöksége!
Ne feledd: az idő Önnek is pénz! Várjuk szeretettel.

Viszontlátásra

Cím: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10.
Tel.: 113-9837, Tel/Fax: 134-5426, Nyitvatartás: H–P 8–1630

Magyarország első VHS kazetta terjesztő ügynöksége

FOTIFON BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta díjtan
kölcsönzésére jogosít
a FOTIFON bármelyik tékájában

Érvényes 1992. február 29-ig.

A szelvény tagsággal érvényes!

A csodálatos

BRIDGES

Ketten vannak: Beau és Jeff. Nehéz eldönteni, melyikük nagyobb sztár manapság. Jeff jobban ismert idehaza, hisz lényegesen több filmjé jutott el hozzánk, mint bátyjához. Mindketten Hollywood vezető színészei közé tartoznak, akiknek a neve láttán-hallatán a közönség bemegy a mozikba, a videótékákba.

Orók vitatéma, mennyire segíti vagy nehezíti meg egy fiatal, kezdő színész bemutatkozását, ha az egyik vagy másik szülő sikeres pályafutása áll előtte, mögötte. A Bridges fiúk apja Hollywood és a televízió egyik kedvelt sztárja, Lloyd Bridges volt. (Legutóbb a *Nagy durranásban* (Hot Shot, 1991) láthattuk. A magas, szőke, cserzett bőrű Lloyd a '40-es és '50-es évek westernfilmjeinek és kalandos történeteinek népszerű csillagaként vonult be az amerikai film történetébe. Felesége Dorothy Simpson színésznő, akitől három fia született. Közülük kettő, Beau (eredeti nevén Lloyd Vernet, 1941-) és Jeff (1949-) apjuk nyomdokába lépett.

Lloyd Bridges jó apához illően mindent megtett annak érdekében, hogy fiait karrierjét egyengesse. Már csecsemő koruktól kezdve szerepeltette őket saját filmeiben, vagy foglalkoztatta a rendezőbárárok keze alatt. Jeff például 4 hónapos korában szerepelt először filmen, June Greer tartotta a karjában a *The Company She Keeps*-ben (1950). (Érdekesség, hogy 1984-ben, az *Esélyesök* című filmben újra együtt szerepeltek.)

New York-i hajnal

Beau-nak az apai támogatás ellenére eszébe sem jutott, hogy filmezéssel keresse a kenyerét. Ki-

Beau Bridges Magyarországon bemutatott filmjei:

New York-i hajnal (The Incident, 1967) r: Larry Pearce (Filmmúzeum)

Norma Rae (1979) r: Martin Ritt

Olajozott istennyi (Greased Lightning, 1977) r: Michael Schultz (Intervideo)

Nő a volánnál (Hear Like a Wheel, 1983) r: Jonathan Kaplan

Azok a csodálatos Baker fiúk (The Fabulous Baker Boys, 1989) r: Steve Kloves

váló játékos lévén ugyanis minden eshetősége megvolt arra, hogy sikeres kosárlabdázó karriert fus-

Az utolsó mozielőadás

A csillagember

fiúk

son be. A középiskola után két évig játszott is az UCLA csapatában, de viszonylag alacsony termete megakadályozta őt abban, hogy igazi nagy játékosá, vérbeli profivá nője ki magát. Mindez eltérítette a sporttól, s így érdeklődése visszatért a filmhez. Nevének köszönhetően kisebb szerepeket kapott a tévénél, mígnem Larry Pearce rábízta a *New York-i hajnal* (1967) című filmjének egyik kulcsszerepét.

Az alkotás döbbenetes vádirat, egy mára nagyon is valósággyá vált vízióról, a városokat elárasztó értelmetlen erőszakról, az erőszak ellen. A történet két kallódó, lézengő fiatalemberről szól, akik terrorizálják, sőt szinte túszként tartják fogva egy metrókocsi utasait. A drámai szituációra, a fenyegetettség hatására minden utas másképpen reagál, meztelen valóságukban mutatkoznak meg az emberi jellemek. Csak egyvalaki akad, aki szembe mer szállni a testi-lelki terrorral: a Beau által alakított törött kezű kulcskatonára, aki társával, annak szüleinél járt vendégségben.

A Bridges fiú remekbe szabott,

emlékezetes játékát követően a továbbiakban már nem volt gondja: sorozatban jöttek a jobbnál jobb ajánlatok. A nagyszerű fekete színész, Sidney Poitier oldalán Beau játszott az *Ivy szerelméért* (For Love of Ivy, 1968), majd ezt követte a híres chicagói újságíró, Ben Hecht-ről forgatott életrajzfilm – *Vidáman, vidáman* Gaily, gaily, 1969) – címszerepe, amelyben Melina Mercouri volt a partnere. Azután Beau főszerepet kapott Sidney Lumet egy bentlakásos katolikus iskolában játszósó melodráájában, a *Gyermekjátékban* (Child's Play, 1972), majd *A hegy másik oldala* (The Other Side of the Mountain, 1975) kedvéért újra összeállt Larry Pearce-vel. Az egy sibajnoknő lebénulásáról szóló érzelgős, könnyfacsaró történet (egyébként megtörtént eset!) szép sikert aratott. Hasonló volt a helyzet a *Norma Rae*-vel (1979), azzal a különbséggel, hogy abban az egyszerű déli munkáslányból harcos szakszervezeti vezetővé előlépett felesége, Sally Field vitte el a pálmát, a legjobb nő alakításáért járó Oscar-díjat.

Beau Bridges a '80-as évek elejéltől kezdve már rendezőként is dolgozik, filmben és színpadon egyaránt. Bemutatózó munkája a sporttémájú *Kölyök a semmiből* (The Kid from Nowhere, 1981) volt.

Coppola filmjében: Tucker

A vad pár (The Wild Pair, 1987) című filmjében együtt játszott apjával és két fiával, Casey-vel és Dylan-nel. Jordan nevű fia is feltűnt egy másik mozijában, amelyet a televízió számára rendezett. Tulajdonképpen csak idő kérdése volt, hogy mikor kerül össze a két testvér egy filmben. 1989-ben azután útjaik végre keresztezték egymást.

Azok a csodálatos Baker fiúk

Amikor Steve Kloves rendező a szereposztáson gondolkodott, elő-

ször Jeff Bridgesre esett a választása, de miután találkozott a testvérével, Beau Bridges-szel is, már tudta, hogy megaláta *Azok(át)* a csodálatos Baker fiúkat. „Jeff számomra olyan, mint a régi idők színészei, sohasem látszik rajta, hogy szerepet játszik” – mondta Kloves. „Amikor elkezdtük a próbákat, az a természetes haverság, ami közte és Beau között volt, tökéletesen érthetővé vált. S túl azon, hogy abszolút hiteles az alakításuk, fantasztikus az összjátékuk.”

E film szerelmi történet, dráma, zenés film és vígjáték keveréke;

két fivről szól, két kiváló bárzongoristáról, akiknek életét feldúlja egy fiatal nő – akit a gyönyörű Michelle Pfeiffer alakít. Az énekesnő társul szegődik melléjük és fölrendíti karrierjüket. „Nagyon tetszett, hogy ezek a testvérek soha nem beszélnek egymás között arról, hogy ők milyen csodálatosak – csak másoknak mondanak ilyesmit. – magyarázta Beau. – Van a kapcsolatukban egy olyan stádium, amikor az ember már olyan közel került a másikhoz, hogy nem is kommunikálnak, úgy gondolják, erre már nincs szükség. Am ez nem így van. Gyakran igenis ellekedezünk arról, milyen fontos a család, s rá kell jönnünk, ha lelkünk mélyén ezt komolyan is gondoljuk, nem adunk neki kifejezést.” A két testvér tehát, ha eddig nem is igen mutatta jelét, fontosnak tartja kapcsolatukat, még abban az esetben is, amikor vetélytársként lépnek fel egymás mellett.

Az utolsó mozielőadás

Jeff Bridges remekbe szabott bélialkításai után szakképzettségét a New York-i Berghoff stúdió-

ban szerezte, majd természetesen ő is Kalifornia két éve alatt kereste a boldogulást. A szerencse 1969-ben köszöntött rá. Az áttörés egyszerre három fronton sikerült: először a televízióban, Daniel Petrie filmjében, a *Csendes éj, magányos éjben* (Silent Night, Lonely Night) majd *A harag csarnokai* (The Halls of Anger) című moziban mutatkozott be, s végül ő szerezte és énekelte a *John és Mary* (John and Mary) című film egyik betétdalát (Lost in Space). Jeff egyébként remek muzikusi – akár bátyja –, gyerekkorától kezdve tanult zongorázni. Zeneszerzőként több mint hetven dalt írt eddig, s festőként, fotóművészként sem ismeretlen.

Jeff számára a szakmai és közönségsikert a Duane Jackson

A csodálatos

BRIDGES

fiúk

szerepében nyújtott alakítása hozta meg, Peter Bogdanovich nosztalgikus (?) visszaemlékezésében. Az *utolsó mozielőadásban* (1971). Az '50-es évekbeli ame-

rikai kisváros kínálta sivárságban, kiáltatlanságban vergődő texasi kemény fickó megformálásáért Oscar-díjra jelölték a legjobb mellékszereplő kategóriában. Ugyancsak a jelölésig jutott a *Villám és Fürgeláb* (1974) című erőszakos melodrámmal, amely azonban nem nélkülözte a komikus elemeket sem. Jeff a fiatal sofőr szerepében ideális partnernek bizonyult a bankrabló prédikátor Clint Eastwood számára. Közben *Rossz társaságba* (Bad Company, 1972) keveredett Robert Bentonnal, s ez, mint később kide-

rült, meghatározó jelentőségű lett. Mindenesetre Benton, akinek ez a western volt első rendezése, így emlékszik vissza a közös munkára: „Az volt az első filmem és nem tudtam, mit csináljak. Ott volt azonban Jeff, aki rendelkezett azzal a képességgel, hogy mindent elhittessen az emberrel.” Jeff és Robert jó barátok lettek, így amikor Benton a sármos és ármánykodó Vernon Hightower szerepére keveset színészt *Bízzál bennem!* (1987) című filmjéhez, egyből Jeffre gondolt. Bridges pedig nemcsak azért fogadta el a szere-

Jeff Bridges Magyarországon bemutatott filmjei

Az utolsó mozielőadás (The Last Picture Show, 1971) r: Peter Bogdanovich

Eljő a jeges (The Iceman Cometh, 1973) r: John Frankenheimer (TV)
Villám és Fürgeláb (Thunderbolt and Lightfoot, 1974) r: Michael Cimino (InterVideo)

Rancho Deluxe (1975) r: Frank Perry (InterVideo)

Maradj éhen! (Stay Hungry, 1976) r: Bob Rafelson (InterVideo)

King Kong (1976) r: John Guillermin

A mennyország kapuja (Heaven's Gate, 1980) r: Michael Cimino (InterVideo)

Téli gyilkosságok (Winter Kills, 1979) r: Ivan Passer (Mokép)

Cutter útja (Cutter's Way, 1981) r: Ivan Passer

Tron, avagy a számítógép lázadás (Tron, 1982) r: Steven Lisberger
Esélyesök (Against All Odds, 1984) r: John Carpenter (Mokép)

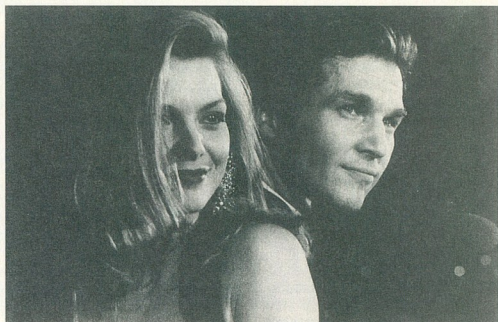
Kicsorbult tör (Jagged Edge, 1985) r: Richard Marquand

Másnap reggel (The Morning After, 1986) r: Sidney Lumet (InterVideo)

Bízzál bennem! (Nadine, 1987) r: Robert Benton

Azok a csodálatos Baker-fiúk (The Fabulous Baker Boys, 1989) r: Steve Kloves

A halászkirály legendája (The Fisher King, 1991) r: Terry Gilliam

Azok a csodálatos Baker-fiúk

Bízzál bennem

VIDEÓTÉKÁSOK FIGYELEM!

AZ INTERCOM FANTASZTIKUS NYERÉSI
LEHETŐSÉGEKET KÍNÁL ÖNÖKNEK!
KIVÁLASZTHATNAK EGY MŰSOROS
KAZETTÁT A VIDEA KÍNÁLATÁBÓL
I N G Y E N !

SEMMI MÁST NEM KELL TENNIÜNK, CSAK TOLLAT RAGADNI,
MEGÍRNI ÉS ELKÜLDENI VIDEÓTÉKÁJUK NEVÉT ÉS CÍMÉT IDE:
INTERCOM - BUDAPEST, 1507 PF. 97.

pet, mert így ismét alkalmá volt Bentonnal együtt forgatni, hanem mert tetszett neki a sztori, a két főhős.

„Vernon és Nadine olyanok, mint két tojás, annyira hasonlóak. Van tehát két nagyon okos és macskas ember, akik ráadásul nagyon szeretik egymást, s akik konfliktusba kerülnek egymással. A nehéz helyzetben viszont késedelem nélkül sietnek a másik segítségére.”

King Kongtól A halászkirály legendájáig

Jeff Bridges tekintélyét, hírnevét az sem tépázta meg, hogy három nagy bukást is megélt. Igaz, a vereség egyetlen esetben sem rajta múlt, sőt mára az is kiderült, hogy nem feltétlenül a filmekkel volt baj. (Sokkal inkább menedzselési gondok, a stúdiók egymás közötti konkurenciaharca játszott szerepet bennük.) A tények persze ettől tények maradtak, a *King Kong* új változata (1976) nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, a *Mennyország kapuja* (1980) az évszázad egyik legnagyobb bukásának bizonyult, míg a *Tron, avagy a számítógép lázadása* (1982) a meg nem értés falába üt-között. Jeff azért elég gyorsan megvigasztalta magát, a rémfilmes John Capenter romantikus sci-fi-jében, a *Csillagemberben* (1984) a csillagember lefegyverzésén eseten és bájos életre keltésével megint csak Oscar-közelbe

A halászkirály
legendája

Másnap
reggel

Bogdanovich filmjében: Texasville

került. Ezúttal már a főkategóriában!

A sokoldalú színész ezután Richard Marquand utolsó filmjében, a *Kicsorbult főben* (1985) riogatta Glenn Close-t, majd *Másnap reggel* (1986) már Jane Fonda mellett ébredt. S ugyancsak ő személyesítette meg Preston Tucker (1988), akinek életrajzfilmjében Francis Ford Coppola a tipikus amerikai karriertörténetet vitte filmre, egy Andrew Carnegie-ét, egy Edisonét, egy Henry Fordét. Leginkább ez utóbbiét. S máris itt van Jeff legújabb dobása, A *halászkirály legendája* (1991), amelyben az arrogáns és pökhendi disc-jockey képében tűnik föl a zseniális Robin Williams – néhány hete már a hazai mozikban is. „Hihetetlenül cinikus pasas” – mondja a figuráról Jeff. „Azonban amikor bajt okoz és magába száll, kiderül, hogy ez csak a felszín. Legbelül magában hordja a változás, a változtatás képességét. ... És segít. A film erről a folyamatról szól: a jövővetelről, a gyógyító csodáról, arról, hogyan változathatók meg kis jószándékkal a dolgok.”

Beau és Jeff Bridges a filmvilág egyik legismertebb, legaktívabb és legsikeresebb testvérpárja manapság. Az egyetlen metszéspont – ...Baker fiúk – kivételével egymástól függetlenül futó felfelé ívelő pályájukon Hollywood vezető színészeivé emelkedtek, s helyüket immár hosszú távon megintgathatatlannul tartják.

Szilágyi G. Gábor

A TV TÉVÉ

rendszeresen jelentkező műsorai:

csütörtök 18.00–22.00

- 18.05 Sráckarika
18.30 A természet világa, angol ismeretterjesztő sorozat
19.00 Power kapitány, magyarul beszélő amerikai sorozat
19.40 Sláger és horoszkóp
20.00 Játék az igazsággal, magyarul beszélő angol sorozat

- 21.00 Trans World Sport különleges sportok
21.30 Civilpálya, az Önkormányzatok műsora
Végállomás, beszélgetés a villamoson
Ellenpontok, Rózsa Péter műsora

Ismétlés vasárnap 8.00–12.00 óráig

péntek 20.00–24.00 óráig

- 20.05 Szórakoztató magazin
A hónap vendége, Divat, Sport, Testbeszéd

Sztárok – hazai könnyűzene vendégekkel

- 21.00 nagyjátékfilm, szinkronizált mozifilmek
22.50 Keresztkérdések – Mester Ákos műsora
Politikai billiárd – Frey Tamás műsora

Ismétlés vasárnap 20.00–24.00 óráig

A részletes műsort a Teletext 190. oldalán olvashatják!

A Telesystem Rt. a műsorváltoztatás jogát fenntartja.

A Tv-tévé nem előfizetéses program, keresse a kapcsolatot!

TELESYSTEM

1922 Budapest Pf. 59.

WEST

A legjobb árak a görög tengerparton májusban már 2000 Ft/apartman/hét/főtől Apartmanok egész nyáron, a tengertől max. 200 méterre a West Magyar–Osztrák Lapkiadó utazási irodája

West Travel

Kérjen levélben vagy telefonon megrendelőt, tájékoztatót West Kft. Budapest III., Tímár u. 26. (Szőlő u. sarok)
Postacím: West 1537 Bp. Pf. 440.
Tel. és fax: 168-6051, 188-8540

Szuper

– szuper rejtvénymagazin,
havonta
az újságárusoknál!

A RAMOVILL HI-FI ÁRUHÁZ

Bp. V., Belgrád rkp. 22.
tel.: 1382-719, 1382-735

AJÁNLATA!

HITACHI, PANASONIC, SONY, AKAI
televíziók,
kamkorderek, videók tartozékai,
AUDIÓ- és VIDEÓ-kazetták,
összekötő kábelek nagy választékban!
FUBA, KATHREIN, STEX egyedi,
nagyközösségi műholdvevő
és AM mikrorendszerek telepítése.
Bp. V., Sörház u. 1. sz. alatti
ALKATRÉSZBOLTUNKBAN
nagy választékban kaphatók videófejek
és más videóalkatrészek.
Tel.: 1181-456

Újabb mozifilmek a „fehér” videópiacon!

Elsősorban mozifilmek videóforgalmazását tűzte ki célul az Intercom, amely ezekben a napokban hét sikerfilmmel kezdi meg videókiadói tevékenységét (lásd 4. oldal). Az alig három esztendeje létező vállalkozás részesedése a moziipacból tavaly már meghaladta a 40 százalékot. A cég által forgalmazott filmek a videó-feke-tepiacon a legnépszerűbbek közé tartoztak (Terminator 2., Nicsak ki beszél még, Robin Hood), ezért is döntött úgy az Intercom csapata, hogy filmjeiket érdemes videón is megjelentetni. „*Úgy gondoljuk, a feketepiacon elért hírnevünket megpróbáljuk a „fehér piacon” is kamatoztatni*” – hangsúlyozza Mihály György, az Intercom ügyvezető igazgatója. Mint mondja, legnagyobb konkurensük a kalózok, akikkel szemben garantálni tudják a minőséget, a gyorsaságot és a tisztességet. „*Az Intercom nem tudta kívánni a parlament törvénymódosítását, amely szigorú büntetést helyez kilátásba a szerzői jogok megsértőivel szemben*” – fogalmaz az igazgató, ennek ellenére bízik abban, hogy a feketepiaci tevékenységet visszaszorító jogszabályok az idén végre megszületnek.

Ebben reménykedik Gerhard Weber, a Warner Home Video kelet-európai részlegének alelnöke is. (A Warner Brothers filmjeit a WHV-n keresztül az Intercom kizárólagos joggal fogja forgalmazni.) Weber úr szerint, ha e törvények Magyaror-

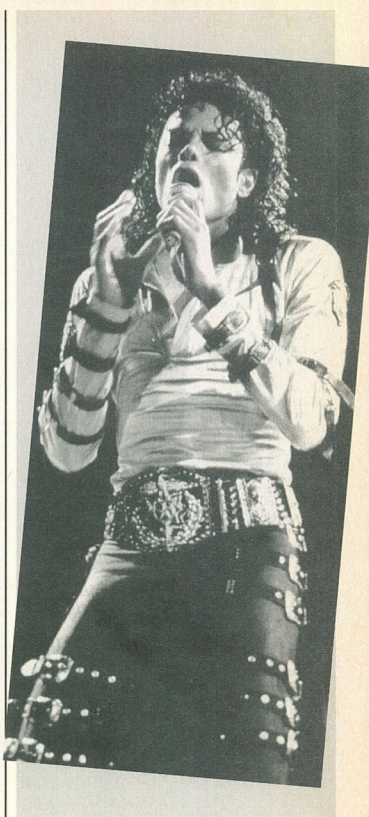

szágon is létezni fognak, s azokat alkalmazzák is, akkor a videóforgalom 80-90 százalékát lehet legális csatornába terelni. Angliában a feketepiac részesedése 10-15 százalékra szorult vissza. Gárdos István, az Intercom másik ügyvezető igazgatója úgy látja, ha a nagy részben „fertőzött” hazai videópiacon 30-40 százalékos „tisztítást” lehetne elérni, a videó hosszú távon is nyereséges vállalkozássá válhatna.

Az Intercom a Warner Home Video mellett kizárólagos joggal forgalmazza videón az MGM/UA Home Video és a Carolco filmjeit is. Videó márkanév alatt jeleníti majd meg a Columbia-Tri Star produkcióit, mely cég egyebek mellett a Columbia, az Orion, a Tri Star filmstudiók alkotásainak videójoga felett rendelkezik.

Az Intercomnál ígérik: kazettáikkal az európai videópremierekkel egy időben, az Egyesült Államokban megszokott színvonalon jelennek meg a magyar piacon.

F. T.

Depardieu-től Szikoráig

A legváltozatosabb műfajokban jelentette meg új videóit a Televideo kiadó. Gerard Depardieu *A nagy testvér* című film főszereplője, amelynek cselekménye egy Afrikában lezuhant pénzszállító repülőgép körül bonyolódik... *Tudja Mikó...!*? Ez már Mikó István másfél órás kazettája, melyen a népszerű komikus legemlékezetesebb jeleneteit, magánszámait láthatjuk. Az idősebbek számára lehet vonzó a *Csárdáskirálynő* 1961-ben rögzített fővárosi operettszínházi előadása Honthy Hannával, Feleki Kamillal és Rátonyi Róberttel a főszerepben.

A *Bikini* együttes kedvelői másfél órát élvezhetnek a zenekar klipjeit, összesen húsz számot! *Szikora Róbert* ezúttal nem az R-GÓ-val, hanem szoblistaként jelentkezik, rockparódiákkal. Utánzója többek között Michael Jackson, Mick Jagger, a Beatlest s Marilyn Monroe-t...

Keres-kínál

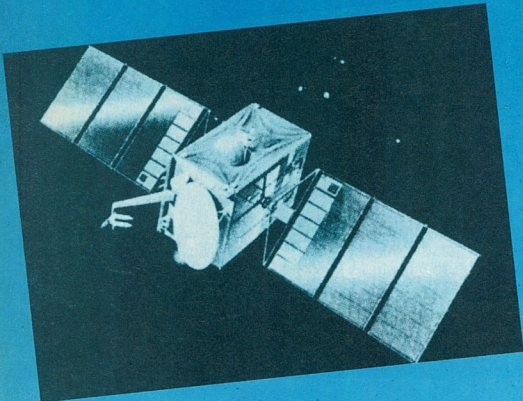
Rovatunkban ingyen tesz-szük közé magánszemé-lyek 100 szónál nem hosz-zabb szövegű hirdetésit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdéseket, amelyek-ben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében ke-resnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

● „Eladó a Video Magazin és Hifi Magazin összes eddig megjelent példánya. Arajánla-tokat kérek, kizárólag egyben eladó!” Magyarfalvi Péter, 5664 Gábortelep, Vasút 4.

● MS-1 nagykazettás Super-VHS+HG-VHS kamkorder el-ado. Zsoldos Gábor, 201-8535/131 9-től 16-ig, 227-0393 18 óra után.

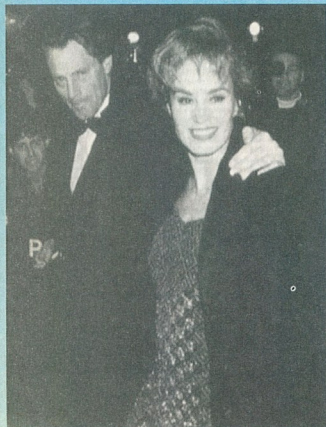

Szomorú esemény alkalmából került egy limuzinba Robert de Niro és Al Pacino. Több világhírű társukkal együtt a hetvenes években elhunyt magyar származású színházi rendező, Joseph Papp temetésére érkeztek, hogy leróják kegyeletüket. Papp állította először színpadra a Hair című musicalt, 1967-ben.

Félelem felsőfokon

Jessica Lange, aki már három gyermek boldog édesanyja, nem a Beverly Hillsben, hanem Minnesota államban, egy farmon él népes családjával. Nemrégiben is csak új filmje, a Félelem felsőfokon (Cape Fear) bemutatójára érkezett New Yorkba társával, Sam Sheparddal. A hetek alatt kasszasikerre vált prdukcióban Jessica partnere Nick Nolte és Robert de Niro. Az alkotás érdekessége, hogy e történetet 1962-ben egyszer már megfilmesítették. Akkor Gregory Peck és Robert Mitchum játszották a főszerepeket. Most, a két híresség a rendező Martin Scorsese kedvéért egy kicsi szerepben ismét feltűnik, csak azért, hogy elmondhassák magukról: ők kétszer is játszhattak ugyanabban a filmben. A cselekmény egy kisvárosban élő ügyészről szól, akit életveszélyesen megfenyget egy börtönből szabadult pszichopata.

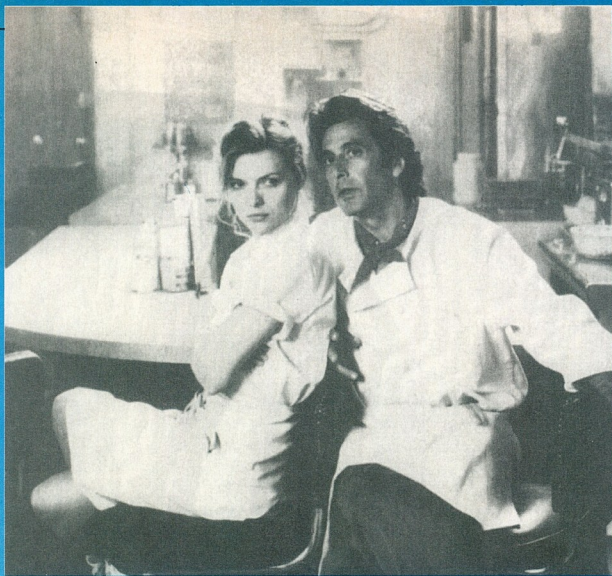
Melyikük az igazi?

Íme Mel Gibson és alteregója, a Halálós fegyver 3. egyik forgatási szünetében. A rendkívül veszélyes jeleneteket kaszkadókkal vették fel, holott Mel Gibson híres arról, hogy minden veszélyes feladatot maga old meg a kamerák előtt. A Halálós fegyver legújabb részében viszont már annyi a meghökkenető, valóban életveszélyes megoldás, hogy a producer egyszerűen megtiltotta Melnek a hősködést. Gibson II. egyébként annyira hasonlít az eredetire, mintha ikrek lennének. Neve Renée Russo, aki hivatásos sportember.

A film története különben nem tér el a nálunk videón is látható első két résztől. Hősünk most is a kábítószer-bándák ellen veszi fel a küzdelmet...

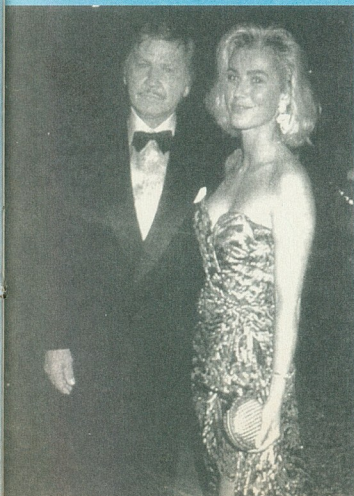

Frankie és Johnny

Míg Robert de Niro legújabb filmje nagy sikerrel fut, addig Al Pacino ugyanezt nem mondhatja el. Pedig partnere a Frankie és Johnny című filmben Michelle Pfeiffer, aki az Apollo étterem pincérnőjét alakítja, míg Pacino szakácsot játszik. Kritikusok szerint a történet korábbi színházi feldolgozása átütőbb erejű volt.

Újra Bronson

Charles Bronson hetvenévesen forgatta le már futó filmjét, az Indian Runnert. A veterán öregfiú mellett a fiatal szépség, Sandra Hees kapott jelentősebb feladatot. A film rendezője nem más, mint Madonna exférje, Sean Penn, aki már színészként is bizonyította tehetségét.

Videók – csomagban

Különleges csomagolású dobozok vannak terjedőben az Egyesült Államokban, melyekben egységes csomagban kínálnak egy-egy sorozat, sztár vagy téma filmjeit VHS szalagon vagy lézerlemezen. A különleges, ajándéknak sem utolsó „videóegységek” külön meglepetéssel is várják a vásárlót: a filmsztárok poszttereivel, autogramjaival vagy más ajándékokkal. A Star Trek (Úr-szekerek) öt részét 75 dollárért ajánlják öt kazettán, de 100 dollárért már Star Trek-doboz jár kítűzőkkel. A Keresztapa gyűjteményes kiadás hét kazettából áll 150 dollárért. Mindhárom részt két-két VHS kazettára rögzítették, míg a hetedik szalag egy 73 perces összeállítást tartalmaz, mely arról szól, hogyan született meg a film, s miként dolgozott Coppola a forgatásokon. (Lézerlemezen a kollektív 130 dollárt kóstál.) 60 dollárért adják a Vissza a jövőbe című film három részét, a csomag negyedik kazettája pedig szintén a filmkészítés hollywoodi világába kalauzolja el a nézőt.

A Clint Eastwood-válogatás a színész öt filmjét kínálja egyetlen kiadásban, Steven Seagalnek két mozija kapható csomagban. Greta Garbo három nagy alakítását (Grand Hotel, A kaméliás hölgy, Ninocska) is együtt hozták újra forgalomba, csakúgy, mint a Superman összes sztoriját vagy a Halálós fegyver két részét.

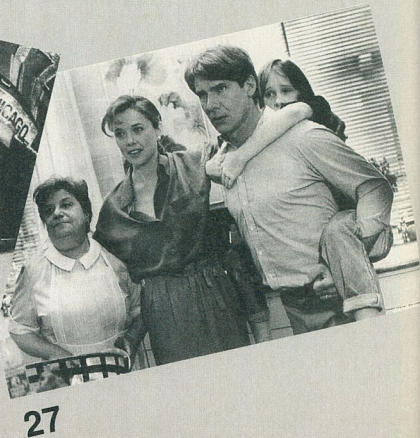
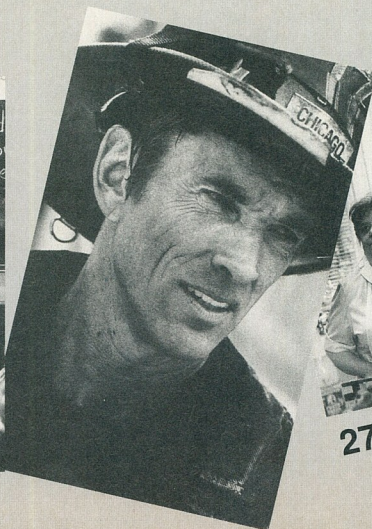
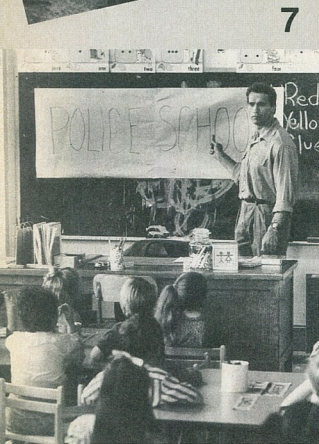
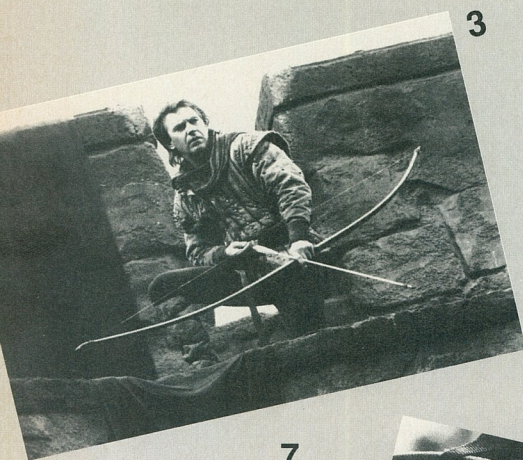
Sztárfilmek Amerikában

Az amerikai filmpiacon a sikert egyértelműen a bevételek nagysága határozza meg, s ha egy alkotás siker az Egyesült Államokban, akkor az biztos, hogy a nagyvilágban is elindul hódító útjára. Íme a legfrissebb összegzés, amely az 1990. november 16-tól az 1991. december 5-i adatokat vette figyelembe:

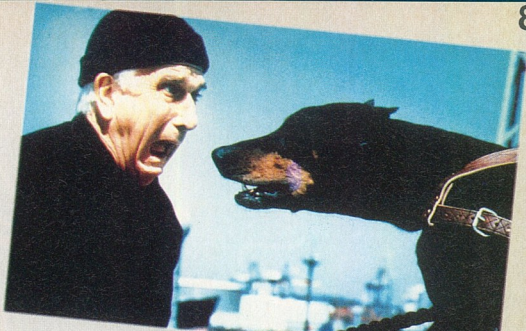
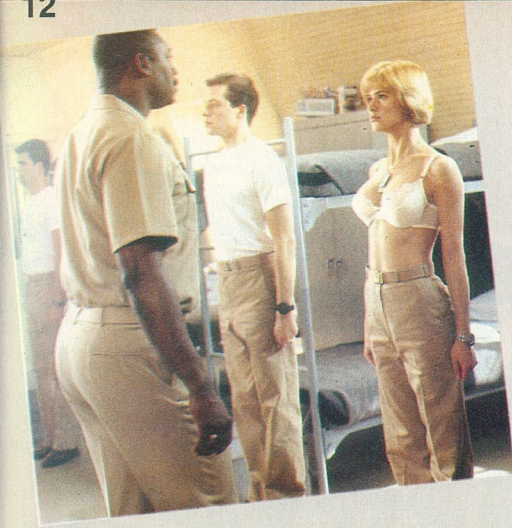
A legtöbb bevételt hozó filmek az Egyesült Államokban, 1991-ben

film	bevétel millió USD
1. RESZKESSETEK, BETÖRŐK (Home Alone)	281,564
2. TERMINÁTOR 2.	203,764
3. ROBIN HOOD: A TOLVAJOK FEJEDELME (Robin Hood: Prince of Thieves)	165,493
4. A BÁRÁNYOK HALLGATNAK (The Silence of the Lambs)	130,726
5. IRÁNY COLORADÓ (City Slickers)	122,344
6. EGY ÁGYBAN AZ ELLENSSÉGGEL (Sleeping with the Enemy)	100,381
7. OVIZSARU (Kindergarten Cop)	91,457
8. CSUPASZ PISZTOLY 2 1/2 (The Naked Gun 2 1/2)	86,816
9. TINI NINZSA TEKNŐCÖK 2. (Teenage Mutant Ninja Turtles 2)	78,656
10. LÁNGLOVAGOK (Backdraft)	77,824
11. HÁROM FÉRFI ÉS EGY KIS HÖLGY (Three Men and a Little Lady)	71,609
12. NAGY DURRANÁS (Hot Shots)	68,267
13. AZ ADDAMS CSALÁD (The Addams Family)	67,112
14. A KERESZTAPA III. (The Godfather III.)	66,666
15. ISTEN NEM VER BOBBAL (What About Bob?)	63,707
16. TORTÚRA (Misery)	61,276
17. 101 KISKUTYA (101 Dalmatians)	60,830
18. BOYZ 'N THE HOOD	56,630
19. DOC HOLLYWOOD	54,700
20. OLLÓKEZŰ EDWARD (Edward the Scissorhands)	54,211
21. ÉBREDÉSEK (Awakenings)	52,096
22. NICSAK, KI BESZÉL MÉG (Look Who's Talking Too)	47,789
23. NEW JACK CITY	47,624
24. A RAKÉTAEMBER (Rocketeer)	46,704
25. FÉLELEM FELSŐFOKON (Cape Fear)	46,044
26. THELMA ÉS LOUISE (Thelma and Louise)	44,819
27. CSAK EGY LÖVÉS (Regarding Henry)	42,685
28. ROCKY V.	40,946
29. HOLTPOINT (Point Break)	40,706
30. TÖRVÉNYRE TÖRVE (Out for Justice)	39,673

Forrás: Moving Pictures

16

Mint minden összehasonlítható, a táblázat adatai is csalókák, hiszen a filmeknek eltérő időpontban voltak a bemutatói, így „kifutási idejük” különböző pontjaiban rögzítette adataikat e táblázat. Az élen álló *Reszketések betörőket* már több mint fél esztendeje játszották a mozik, amikor július elején bemutatták a *Terminator 2*-t. A *Doc Hollywood*ot augusztusban, míg *Az Addams család*ot és a *Félelem felsőfokot* novembertől játsszák az amerikai mozik, így pozíciójuk néhány hónap múlva minden bizonnyal a mostaninál is jóval kedvezőbb lesz.

A filmek mellett érdemes egy pillantást vetni a nagy amerikai forgalmazók versenyré is. A legsikeresebb a 20th Century Fox volt az 1991-es esztendőben, megelőzve a Buena Vista-t és a Warner Brotherst. A forgalmazók összbevétele csaknem elérte az Egyesült Államokban a 4 milliárd dollárt, így panaszra nemigen lehet okuk!

1

A legnagyobb amerikai filmforgalmazók piaci részesedése az Egyesült Államokban, 1991-ben:

forgalmazó	bevétel millió USD	filmek száma
1. 20 th CENTURY FOX	663,795	10
Főbb filmjei (Ft): <i>Reszketések betörők</i> , <i>Egy ágyban az ellenséggel</i> , <i>Nagy durranás</i>		
2. BUENA VISTA	554,783	18
Ft: <i>Három férfi és egy kis hölgy</i> , <i>Isten nem ver Bobbal</i> , <i>101 kiskutyá</i>		
3. WARNER BROTHERS	514,685	14
Ft: <i>Robin Hood: A tolvajok fejedelme</i> , <i>Doc Hollywood</i> , <i>New Jack City</i>		
4. UNIVERSAL	477,515	15
Ft: <i>Ovisszaru</i> , <i>Lángolvaokok</i> , <i>Félelem felsőfokon</i>		
5. PARAMOUNT	441,620	12
Ft: <i>Csupasz pisztoly 2 1/2</i> , <i>A Keresztapa III.</i> , <i>Az Addams család</i>		
6. TRISTAR	386,486	7
Ft: <i>Terminátor 2.</i> , <i>Nicsak, ki beszél még</i> , <i>A halászkirály legendája</i>		
7. COLUMBIA	366,300	7
Ft: <i>Irány Colorado</i> , <i>Törtúra</i> , <i>Boyz 'N the Hood</i>		
8. ORION	246,911	5
Ft: <i>A bárányok hallgatnak</i> , <i>Hableányok</i>		
9. NEW LINE	145,607	4
Ft: <i>Tini nindzsa teknőcök 2.</i> , <i>Freddy halála – az utolsó rémálom</i>		
10. MGM/UA	134,676	5
Ft: <i>Thelma és Louise</i> , <i>Rocky V.</i> , <i>Az oroszországi ház</i>		

Forrás: Moving Pictures

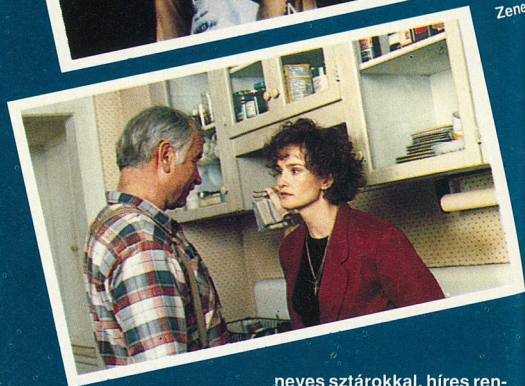

Más ez a MOZ

Nagy

Zene

évente, kétévente egyszer betehessük kedvenc filmjeinket a magnóba.

A hazai videósikereket látva, a sikerlistákat böngészve kiderül, hogy nagyrészt a moziban már játszott alkotások a legnépszerűbbek. Korábban úgy tűnt, a magyar videokiadók elsősorban azoknak a filmeknek a forgalmazásával érhetnek el sikereket, amelyeket Magyarországon addig különféle – anyagi vagy politikai – okok miatt nem mutattak be. E „pótlás” mellett az érvek között még az is szerepelt, hogy a mozikban már megjelent, úgynevezett lefutott produkciók forgalmazásával csinján kell bánni. Tény, hogy a honi videózás első időszakában valóban ilyen filmek vitték a primet, igaz, a babérokot főként a feketepiac aratta le, de idővel a kiadók is megpróbálták lépést tartani a kereslettel. Azóta sokat vál-

Antonioni bizony már egy évtizeddel ezelőtt megjósolta, hogy a videó csökkenti majd a mozibajárási kedvet. Elsősorban a felgyorsult életünkben döntővé vált időtakarékoságot, a kényelem kihívását vette figyelembe. A filmszínházak ugyan – szerencsére – nem tűnnek el, legfeljebb számuk mérséklődik. Hiszen mindig lesz közönség, amely a vadonatúj produkciókat frissiben kívánja megnézni, s szeretné, ha a szélesvásznú érvényesülő látványos hatású felvételekbe valóban bele tudná élni magát. Ám hiába tudjuk, hogy videó is látvány, mint moziban, nem megyünk el évente újra megnézni a nagy Lucas-, Spielberg-filmeket, inkább ott őrizzük a polcokon VHS-en ezeket az alkotásokat, hogy ha kedvünk van hozzá,

neves sztárokkal, híres rendezőkkel. Óhatatlan, hogy aki legalább egy-két filmet nem lát moziban a bemutató egy-két hetében, az lemarad, hiszen néhány héttel később már hiába is szeretné pótolni mulasztását. Kiszemelt filmjét már alig juttatják, azt is – jön Murphy törvénye – lakóhelyünkől távol eső filmszínházban, lehetetlen időpontban. Sokaknak egyáltalán nincs ideje moziba járni, s sajnos egyre kevesebben engedhetik meg maguknak, hogy fizetésükből folyamatosan lépést tartsanak az egyre emelkedő jegyárakkal. Így marad a videó. Szerencsére a mozikban vetített produkciók jó része idővel megjelenik videokazettán is. Ilyen volt a Ghost, a Vadászat a Vörös Októberre, a Nagy-

tozott a helyzet. A kiadók felnöttek a feladathoz és a videótulajdonosok rohamosan bővülő tábora is igényesebb lett, s mind jobban kezdett adni a minőségre.

S eközben kiderült, hogy az igény nemhogy csökkent, hanem egyre nőtt a magyar mozikban már vetített filmek videóváltozata után. Ennek okai nyilvánvalóak: a hazai moziforgalmazók ma már lépést tartanak Amerikával, Nyugat-Európával. A nyugati sikerek szinte pillanatok alatt érnek el hozzánk. A nagy versenyben azonban egy-egy filmnek nincs meg a „kifutási” ideje. Néhány hét, és a forgalmazói versenyben már jönnek is az új produkciók, amelyek többsége jó film,

STUDIOtech

AUDIOVISUAL ENGINEERING SPRL

Film-, videó- és hangstúdiók építése, felújítása, átalakítása.

Kulcsrakész szállítás.

Gyorsan és olcsón

Film és Broadcast professzionális hang- és videótechnikai anyagok eladása.

Professzionális videokazetták, hang- és videószalagok. Stúdiótechnikai berendezésekhez gyors alkatrész és műszaki leírás szállítása. (Ampex, Sony, Panasonic, JVC stb.)

Nagykereskedelmi árszínvonal

Telefonhívásukat és telefaxukat magyarul is fogadjuk.

Studiotech SPRL, Rue de la Comt. de Flandres 8.

B-1020 Brussels, Belgium

Tel.: 322-425-59-38

Fax: 322-425-64-31

Ez is Amerika

Nem va
mi angy

Keresztanya

Megint
48 óra

menők, a Terminator 1. és napjainkban már a Terminator 2., a 48 óra és a Veszett világ, A Keresztapa I. II., a Nem vagyunk mi angyalok, a Zenedoboz, a Mint a villám, a Keresztanya, a Farkasokkal táncoló és még hosszasan sorolhatnánk. A türelmetlenebbek már a filmbemutatót követően szeretnék otthonukban látni az új, reklámozott filműjdonságot és ezért a feketepiac felé fordulnak. A türelmesebbeknek be kell érniük a nemzetközi gyakorlattal, s kívánni azt a fél eszdtőt, melynek általában el kell telnie a mozipremier s a videómegjelenés között. Úgy tűnik, szerencsére a türelmesek vannak többen. Ezért is vonzó videó a moziműsorral időközben már levett produkció,

melyről bemutatója idején sokat lehetett olvasni, látni-hallani. S ez a tény azért is csábítja e filmek felé a tékába betérőt, mert a magyar mozikban nem látott, csak videóon megjelenő alkotásokról szinte alig-alig tudnak információt adni a kiadók, s ha tudnak is, azok nemigen jutnak el a közönséghez.

S persze azt sem szabad elfelejteni, akik a moziban láttak egy filmet, ami megnyerte tetszésüket, ha az elérhető VHS-közelségbe kerül, szívesen megnézik újra. Így erősíti a mozi a videóforgalmazást. Ez persze fordítva is igaz lehet: egy-egy videón látott film a filmsztár, a képi megformálás, a rendező révén felkelti az igényt, hogy egy-egy új produkciójukat érdemes már a moziban is megnézni.

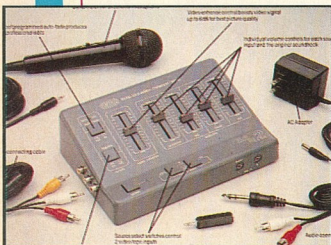
H. T.

menők

boz

VIDEO ED/IT 2

Professzionális videószerkesztő kép- és hangkeverő
 kamkorderről – videóra
 videóról – videóra
AZ ÁTMÁSOLT KÉP MINŐSÉGÉT JAVÍTTJA ÉS FELERŐSÍTI
ZENÉI FELVÉTEL:
 CD-ről, magnóról vagy bármely hangforrásról
HANGFELVÉTEL:
 monóban, sztereóban (két mikrofonnal) rákeveréssel az eredeti felvételhez

Ed/it
 Sound Mixer – mono

16 500 Ft
 6 220 Ft

Video Sound Mixer

Videó hangkeverő:
 a családi stúdió kamkorderről – videóra
 videóról – videóra
ZENÉI FELVÉTEL:
 CD-ről, magnóról vagy bármely hangforrásról
HANGFELVÉTEL:
 monóban, sztereóban (két mikrofonnal) rákeveréssel az eredeti felvételhez

Sound Mixer – sztereo
 Easy Titler

8 140 Ft
 3 600 Ft

Kaphatók a FER diszkont-üzleteiben: Budapest VI., Teréz körút, Podmaniczky utca sarkán Tel.: 111-72-15
 Budapest VIII., Orczy út 1. (volt Mező Imre út 77. a Nagyvárad térnél) Tel.: 133-85-69
 Viszonteladókknak nagykereskedelmi áron!

Nem hiányozhat videója mellől a

video

magazin

Érdemes előfizetnie a Video Magazinra a

Pergamen Rt® -nél,

mert a kiadó nyomdafriśsen postázása az Ön számára a lapot.

- Előfizetési díj:
- 3 hónapra – 195 forint
  - 6 hónapra – 390 forint
  - 9 hónapra – 585 forint
  - 12 hónapra – 780 forint

INGYEN

kapja meg tőlünk a Video Magazin márciusi számát, ha most lesz előfizetője lapunknak, s legalább hat hónapra megrendeli a magazint.

Önök nincs más teendője, mint hogy kitöltse e megrendelőlapot és feladja a kiadó címére, s ezzel egy időben csekken befizesse az előfizetési díjat, szintén a kiadó címére. (A csekk háttapjára, kérjük, írja fel, mely hónaptól meddig érvényes előfizetése.)

A kiadó címe: Pergamen Rt. Video Magazin
 1027 Budapest, Csalogány u. 9–11. l. em.

Megrendelőlap

Megrendelem a Video Magazin című lapot ..... példányban
 ..... hónap időtartamig 1992. .... hótól ..... hóig.
 Az előfizetési díjat csekken a kiadó címére befizetem.

Név: .....
 Cím: .....

.....
 aláírás

A múlt év júniusában kezdte meg adását. Born Ádám és Rózsa Péter vezetésével a működés első esztendejében a vállalkozás 37 önálló, 4 órás műsort készített.

A Telesystem Rt. független kereskedelmi televíziójának jelenleg már az ország csaknem száz kábelhálózata üzelmeltetőjével és helyi televíziótársaságával van szerződése, melyek garantálják a heti kétszer 4 órás, ingyen nyújtott műsorok közvetítését. Íme programjuktól két sorozat, mely már a videósok érdeklődését is felkeltette:

A TESTVÉRI BIOSZFÉRA

Állatok lábnyoma a tengerparti homokon: jön egy hullám, és már el is mosta őket a víz. Egy ember cipős lábnyoma ugyanitt: jön a hullám – és nyomában megint a pusztá homok.

Igy kezdődik a Tv-tévében a BBC természetfilm sorozata. Minden epizód más és más, de ez a melankólikus nyitókép máris megfejtli, ami közös bennük. Míg megszületik az ember, mintha ugyanaz a lény gyalogolna a milliárd éves főnyelen. Odakinn sötétség, tenger, hullámok, melyek ki tudja honnan jönnek. Ember és állat születik, és eltűnik ebben a titokzatos hullámverésben: illó tehát, hogy az ember, aki hajlamos az elbizakodottságra, elfogadja ezt az összetartozást: tekintse végre magát élő környezetének részének.

Ez a közös a Természet világa egyenként ötvenperces epizódjaiban: amelyek egymástól teljesen különböznek. Az egyik részben a kamerával felszerelt zoológus földrészek között száguldozik, hogy meglessze Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália kigyóit, teljes képet alkotva a hüllők kontinens-

közi – mindenhol egyformán titokzatos – világáról. Más fejezetekben ugyanez a derék természetbúvár szinte szülőfaluját sem hagyja ott, addig csavarog Észak-Anglia számára otthonos mészkövidékein, addig magyarázza elfogult narrátorként a részleteket, míg meg nem győz minket arról, hogy ami távolról érdektelennek látszott, az közelről igazi természeti csoda.

A sorozat tanulsága szerint csak a felületes szemlélő osztja föl élő környezetünket egzotikus és kevésbé egzotikus látványosságokra. A természet mindenütt egy és ugyanaz, egyformán érdekes mindenütt. A szárnyaival megfújhatetlenül verdeső közönséges postagalamb igenis van olyan különös, mint egy kontinenssel arrébb a liánokon hintázó madagaszkári maki. Az egyszerű rezgőnyárfának éppen annyit titka van, mint a semmihez sem hasonlítható, fagyaságú óriáskaktusznak.

A díjnyertes film páratlan természetfelvételeket kínál. A képek nemcsak gyönyörűek, de epizód-ról epizódra, mindig másképpen

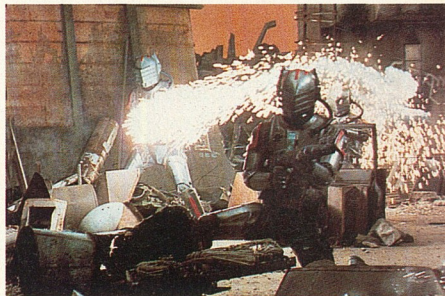
Power kapitány

A XXII. század a sötétség és a rombolás időszaka. Az emberiséget egy gépesített hadsereg fenyegeti, melyet egy volt tudós, Lyman Taggart vezet szuperintelligens számítógépe segítségével. Taggart célja nem más, mint hogy az emberiséget örökéletű fémiestekké alakítsa át és egy új rendet hozzon létre, melyet ő és gépei urálnak.

Fő ellenfele dr. Stuart Gordon Power, aki egykoron barátja és kollégája volt Taggartnak. Ő az egyetlen, aki megállíthatja az emberiség ellenségét. Es 2132-ben kitör a fémháború...

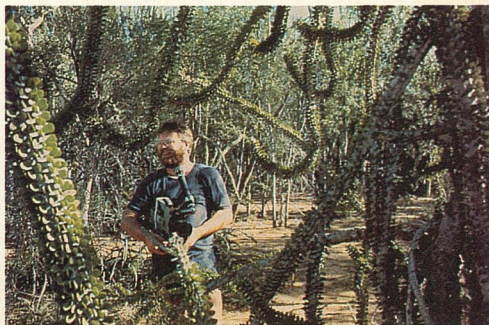
A Tv-tévé programján még javában futó 22 részes filmsorozat főszereplői: Tim Dunigan, Peter MacNeill, Sven Thorsen, Maurice Dean Wint, Jessica Steen és David Hemblen

azok. Hol a bravúros közelség adja varázsukat, hol a tudományos pontosság, és mellé az okos magyarázat, hol a költői lelkesedés, melyet a természetet fényképező

ember érez, és amit igyekszik megosztani velünk.

A sorozatot hetente, csütörtökönként kísérhetik figyelemmel a Tv-tévé nézői.

Charlton Hestonnak minden megadott, ami egy színész álma lehet. Eljátszhatta Shakespeare klasszikus alakjait színpadon és filmen, megformálhattott angol királyokat és amerikai elnököket, bibliai és történelmi figurákat, egyházköket, művészóriásokat és egyszerű trappereket. Volt Antonius és Julius Caesar, VIII. Henrik és Andrew Jackson, Mózes, Keresztelő Szent János és Michelangelo, Gordon tábornok és Bill Tyler prémvadász. Óriási alakjának képe az '50-es évek második felében emelkedett Hollywood csillagboltozatára, hogy azután évtizedeken keresztül, újjáéledve a videó által, változatlan intenzitással ragyogjon, s meghatározó alakja, nélkülözhetetlen sztárja legyen az amerikai szuperprodukciónak

CHARLTON HESTON

SZÍNÉSZEK SZÍNÉSZE

TÍZPARANCSOLAT

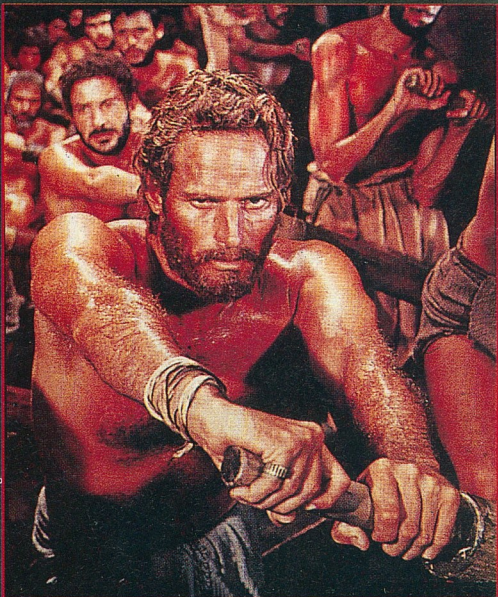
BEN HUR

Eredeti neve Charles Carter. 1923. október 4-én született az Illinois állambeli Evanstonban. A Heston nevet mostohaapja után kapta. A színjátszással már gyermekkorában megismerkedett, iskolás éveit alatt színjátszó körökben szerepelt. Miközben a helybéli Northwestern Egyetemen beszéd- és drámasztúdiókat hallgatott, eljátszotta első filmszerepét is, barátjának, az amatőrfilmes David Bradleynek a mozijában. A Peer Gynt (1942) címszerepét további klasszikus amatőr alakítások követték, így például Antonius szerepe a Julius Caesarban.

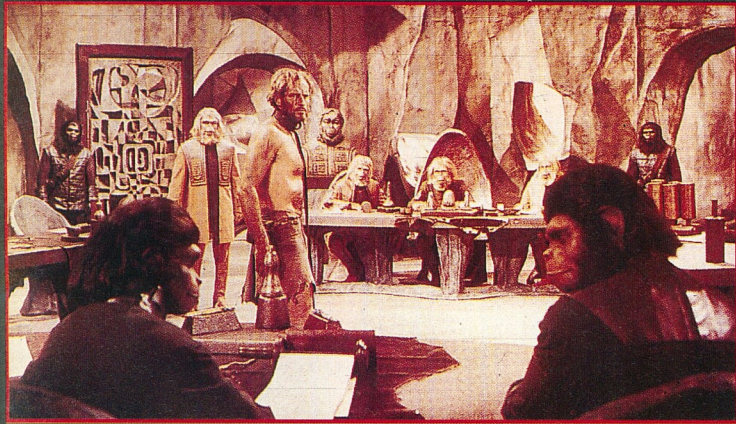
1944-ben, nem sokkal azután, hogy megnősült – felesége Lydia Clarke (két gyermekük született, Fraser és Holly Ann) – bevonult katonának. Három évet szolgált a légierőnél, majd leszerelését követően újra a színpadon próbált szerencsét. Két évig dolgozott színészként és rendezőként az asheville-i (Észak-Karolina) Thomas Wolfe Memorial Színháznál, amikor Katherine Cornell, aki emlékezett a korábbi profi amatőrre, meghívta az Antonius és Kleo-

pátra (Antonius and Cleopatra) című Broadway-produkció címszerepére. Az általa produkált emlékezetes estéknek hamar híre ment, felfigyelt rá a televízió is, ahol további sikeres szerepek sora következett, az immár megszokott Antoniusé mellett Heatcliff az Űvöltő szelekben (Wuthering Heights) és Petruchio a makrancos hölgyben (The Taming of the Shrew). A magas, izmos, jó megjelenésű színész meggyőző, intelligens játéktípus jellemezte. Ennek ellenére az első filmszerepeinél még csak külső megjeleneése nyomott a latban kiválasztásokor. William Dieterle krimijében, a Sötét városban (Dark City, 1950) mutatkozott be a moziközönségnek.

Filmkarrierje a szívós, kitértó munkájának köszönhetően fokozatosan felfelé ívelt, a „föld-hözragadt” szerepek után hosszú ideig ő lett Hollywood állandó, ügyeletes epikus hőse. A superlátványosságok terén Heston A tízparancsolat (The Ten Commandments, 1956) Mózesével tette le a névjegyét. A gigantikus produkció a legna-

A MAJMKOK BOLYGÓJA

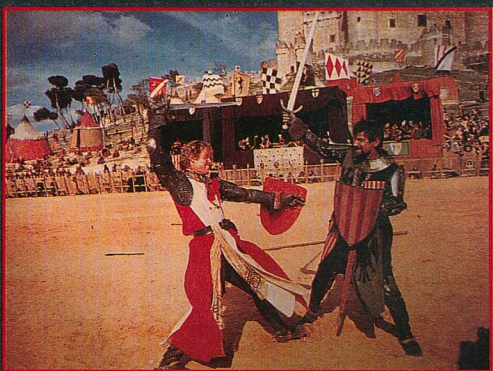
gyobb profitot hozó, a bibliai témákat burkolt erotikával és erőszakkal fűszerező irányzat elindítója lett. A bevételi lista és a producerek irányításának együttes következménye az volt, hogy az amerikai filmek művészi színvonala erősen visszaesett, amit a kiállítás gazdagsága volt hivatott ellensúlyozni. Ekés példája ennek a Ben Hur új változata (1959); majd négy és fél órában unatkozni is lehet, s csupán Heston férfiasan tűrt szenvedései és a hazánkfia (Andrew Marton) által rendezett kocsiverseny-epizód mentette meg az érdektelenségtől. Hestonnak végül is ez a szerep hozta meg a legnagyobb szakmai elismerést, az Oscar-esőt. (11-et nyert!) Hogy hősünk mire képes valójában, azt jól mutatja egy kevésbé ismert szerepe, A gonosz érintése (Touch of Evil, 1958) című, Orson Welles rendezte feszült krimiben fölbukkanó mexikói nyomozókan, Vargasnak az alakja.

A Ben Hur tehát beskatulyázta Hestont, bár ő szemmel látható élvezettel lubickolt a testreszabott korlátok között, átéléssel hitelesítve a történelmi szuperproduktió képregényszerű figuráit. E monumentális filmek sorából igényessége és magas művészi színvonala révén messze kilóg az Agónia és extázis (1965), amelyben Michelangelo (Heston) és II. Gyula pápa (Rex Harrison) vívja meg (szinte) késhegyig menő párba-ját a sötétség kápolna csodálatos falfestményei megszületésének érdekében. A legzajosabb sikere azonban mégsem ennek a mozinnak, hanem A majmkok bolygójának (1967) volt, Pierre Bouille bestsellergyanus regénynek immáron klasszikussá vált képi feldolgozásának. A remek tempójú rendezés, a lenyűgöző maszkmesteri teljesítmények és a színészek (meg a majmkok) élvezetes játéka mind-mind szerepet játszott abban, hogy a film a sci-fi műfajának egyik értékes darabja lett. A játékfilmek mellett Heston rendszeresen közreműködött narrá-

torként kislemezekben, ismeretterjesztő filmekben, illetve haladós szellemű, bátor kiállású dokumentumfilmekben (például Vietnam, Vietnam «1971»). A

szupersztár, aki mentes a sztár-allűröktől, sokat tett a színészek érdekében, az amerikai film egyik vezető csillagaként hat perióduson át volt az elnöke a Screen Actors Guild (Filmszínészek Szövetsége) nevű egyesületnek, valamint egy időben ő töltötte be az American Film Institute (Amerikai Filmintézet) elnöki tisztét is.

Charlton Heston újabban már önálló vállalkozásban készíti filmjeit. Ez nem teljesen újdonság nála, hiszen első cégét még 1965-ben, a hadúr elkészítése érdekében hozta létre. Ma már viszont családi alapon működik a bolt, lévén Heston fia, Fraser producerként, illetve forgatókönyvíróként, míg ő maga a színjárat mellett rendezőként is dolgozik benne. Első közös filmjük egy, a Hegyi emberekről (1981) szóló hangulatos pre-western volt. Hollywood egyik naggyúja tehát immár a 70-hez közeledve ugyan, de változatlan aktivitással készíti filmjeit, széles rajongóközönség legnagyobb öröme.

EL CID

A FÖLDKERESÉG LEGNAGYOBB SHOW-JA

Charlton Heston Magyarországon bemutatott filmjei:

- A földkereség legnagyobb show-ja (The Greatest Show on Earth, 1952) r: Cecil B. de Mille (TV)
- Idegen a cowboyok között (The Big Country, 1958) r: William Wyler
- Ben Hur (1959) r: William Wyler (bemutató)
- El Cid (1961) r: Anthony Mann (TV)
- Dundee árnagy (Major Dundee, 1964) r: Sam Peckinpah (MOKÉP)
- Agónia és extázis (The Agony and the Extasy, 1965) r: Carol Reed (Filmmuzeum)
- A hadúr (The War Lord, 1965) r: Franklin J. Schaffner (TV)
- A majmkok bolygója (Planet of the Apes, 1967) r: Franklin J. Schaffner (Filmmuzeum)
- A vadon szava (Call of the Wild, 1972 GB—D—F—I—E) r: Ken Annakin
- A három testőr (The Three Musketeers, 1974 GB) r: Richard Lester
- Földrengés (Earthquake, 1974) r: Mark Robson
- Airport 75 (1975) r: Jack Smight (TV)
- A négy testőr (The Four Musketeers, 1975 GB) r: Richard Lester
- Koldus és királyfi (The Prince and the Pauper, 1977) r: Richard Fleischer (TV)
- Hegyi emberek (Mountain Men, 1980) r: Richard Lang
- Az ébredés (The Awakening, 1981 GB) r: Mike Newell (MOKÉP)
- Aranyörület (Mother Lode, 1982) r: Charlton Heston (MOKÉP)

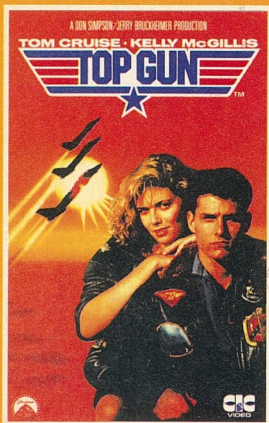

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

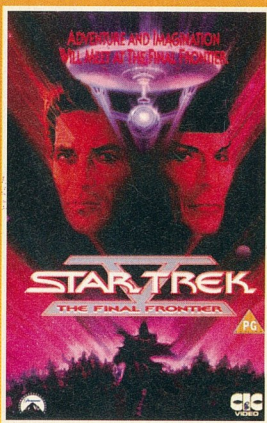

DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

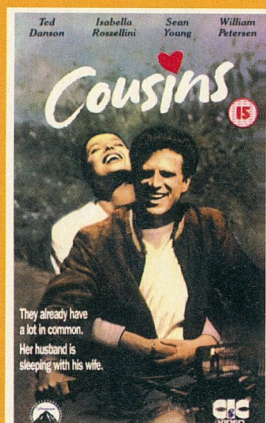
TOP GUN

© 1987 Paramount Pictures Corporation
All Rights Reserved

ŰRSZEKEREK V.

© 1989 Paramount Pictures Corporation
All Rights Reserved

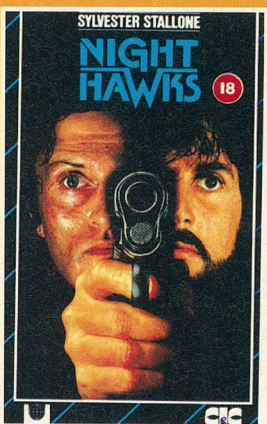
UNOKATESTVÉREK

© 1988 Paramount Pictures Corporation
All Rights Reserved

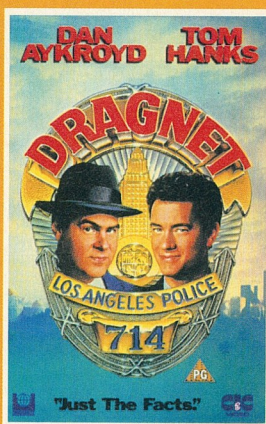
OVIZSARU

© 1990 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

FANTOM AZ ÉJSZAKÁBAN

© 1981 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

BEHÁLÓZVA

© 1987 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

A Paramount Communications Company

DUNA FILM
VIDEO A CSÚCSON
1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

